II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2023/893

2023 m. balandžio 21 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/340, kuriuo nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ([1]), ypač į jo 50 straipsnį, 53 straipsnį, 62 straipsnio 14 ir 15 dalis bei 72 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamente (ES) 2015/340 ([2]) nustatyti su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros;

(2) dėl riboto Sąjungos skrydžių vadovų išteklių lankstumo ir prieinamumo ribojami Europos oro eismo valdymo (OEV) sistemos pajėgumai. Todėl reguliavimo sistemą, susijusią su skrydžių vadovų licencijavimu ir kvalifikacija, reikia pritaikyti;

(3) aviacijos sektorius sparčiai plėtojasi, todėl Reglamentas (ES) 2015/340 turi būti atnaujintas siekiant užtikrinti jo atitiktį paskirčiai, ekonomiškai efektyvų taikymą ir atitiktį pasaulio mastu taikomiems standartams ir praktikai. Svarbu sukurti paprastą kvalifikacijų sistemą, kuri nesidubliuotų su kitomis sistemomis. Atnaujinus pradinio mokymo programą turėtų būti užtikrintas tinkamas suderinimas su reguliavimo sistema ir veiklos poreikiais;

(4) Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (toliau – agentūra) mano, kad šiuo metu valstybėse narėse rengiami karinių orlaivių skrydžių vadovų mokymai galėtų užtikrinti aukštą saugos lygį ir yra panašūs į Reglamente (ES) 2015/340 nustatytus civilinių orlaivių skrydžių vadovų mokymo reikalavimus. Todėl išduodant Sąjungos skrydžių vadovų licencijas turėtų būti atsižvelgiama į nacionalinius karinių orlaivių skrydžių vadovų mokymus;

([1]) OL L 212, 2018 8 22, p. 1.

([2]) 2015 m. vasario 20 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/340, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011 (OL L 63, 2015 3 6, p. 1).

(5) gavus prašymą pakeisti karinių orlaivių skrydžių vadovo nacionalinę licenciją, skrydžių vadovo mokinio licencija gali būti išduota su sąlyga, kad prašymo teikėjo turima karinio pradinio mokymo patirtis atitinka Reglamente (ES) 2015/340 nustatytus pradinio mokymo reikalavimus, kaip numatyta nacionaliniame pakeitimo pranešime, ir užbaigtas papildomas mokymas, atsižvelgiant į tame pranešime pateiktą trūkstamų įgūdžių analizę;

(6) to pakeitimo tikslais nacionaliniai pažymėjimai, kuriais patvirtinama atitiktis taikytiniems nacionaliniams kariniams reikalavimams, turėtų būti laikomi lygiaverčiais karinių orlaivių skrydžių vadovų nacionalinėms licencijoms;

(7) į anksčiau įgytą patirtį, susijusią su karinių orlaivių skrydžių valdymo paslaugų teikimu, turėtų būti atsižvelgiama tais atvejais, kai pagal I priedo ATCO.D.055 dalies b punkto 7 papunktį prašymo teikėjui rengiamas padalinio patvirtinimo kursas;

(8) valstybių narių nacionalinės kompetentingos institucijos ir karinės institucijos turėtų bendradarbiauti siekdamos užtikrinti efektyvų karinių orlaivių skrydžių vadovų nacionalinių licencijų pakeitimo skrydžių vadovų mokinių licencijomis tvarkos įgyvendinimą;

(9) Reglamente (ES) 2015/340 nustatyti institucijoms taikomi reikalavimai turėtų būti atnaujinti atsižvelgiant į technikos pažangą. Be to, turėtų būti užtikrintas Reglamente (ES) 2015/340 nustatytų reikalavimų ir Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2017/373 ([3]), taip pat Komisijos reglamentuose (ES) Nr. 965/2012 ([4]), (ES) Nr. 1178/2011 ([5]) ir (ES) Nr. 139/2014 ([6]) nustatytų reikalavimų nuoseklumas, nes daugeliu atvejų už skrydžių vadovų priežiūrą ir mokymo organizacijas atsakinga institucija yra ta pati įstaiga, prižiūrinti kelias aviacijos sritis. Todėl šiame reglamente išdėstytas visuotinis sisteminis požiūris, kuris turėtų apimti įvairias aviacijos sritis apimantį logišką ir technologiniu atžvilgiu nuoseklų požiūrį;

(10) Reglamento (ES) 2015/340 suderinimas su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 376/2014 ([7]) dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos turėtų padidinti teisinį tikrumą ir padėti taikyti į organizacijų saugos valdymo struktūrą įtrauktas veiksmingas pranešimų apie įvykius sistemas;

(11) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2018/1139 127 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2015/340 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

([3]) 2017 m. kovo 1 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/373, kuriuo nustatomi oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų teikėjų, kitų oro eismo valdymo tinklo funkcijų vykdytojų ir tų subjektų priežiūros bendrieji reikalavimai, panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 482/2008, įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 1034/2011, (ES) Nr. 1035/2011 ir (ES) 2016/1377 ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 677/2011 (OL L 62, 2017 3 8, p. 1).

([4]) 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1).

([5]) 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 311, 2011 11 25, p. 1).

([6]) 2014 m. vasario 12 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 139/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su aerodromais susiję reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 44, 2014 2 14, p. 1).

([7]) 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18).

„a) skrydžių vadovų ir skrydžių vadovų mokinių licencijų, su jomis susijusių kvalifikacijų ir patvirtinimų išdavimo, galiojimo pratęsimo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo taisyklės ir procedūros, įskaitant karo tarnybos metu įgytų skrydžių vadovų nacionalinių licencijų pakeitimo Sąjungos skrydžių vadovų licencijomis taisykles ir procedūras; taip pat tų licencijų, kvalifikacijų ir patvirtinimų turėtojų teisės ir pareigos;“;

2) 1 straipsnio 2 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) skrydžių vadovams mokiniams ir skrydžių vadovams, vykdantiems Reglamento (ES) 2018/1139 taikymo sričiai priskirtas funkcijas;“;

3) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„*3 straipsnis*

Skrydžių valdymo paslaugų teikimas

1. Skrydžių valdymo paslaugas gali teikti tik pagal šį reglamentą suteiktą kvalifikaciją ir išduotą licenciją turintys skrydžių vadovai.

2. Valstybės narės gali taikyti šį reglamentą savo kariniam personalui, teikiančiam paslaugas visuomenei.“;

4) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 punktas pakeičiamas taip:

„2. priimtinos atitikties užtikrinimo priemonės (AMC) – neprivalomi standartai, kuriuos agentūra priėmė siekdama paaiškinti atitikties Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams užtikrinimo priemones;“;

b) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės – priemonės, kurios yra alternatyva esamoms priimtinoms atitikties užtikrinimo priemonėms arba kurios yra naujos atitikties Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams, dėl kurių agentūra nepriėmė susijusių priimtinų atitikties užtikrinimo priemonių, užtikrinimo priemonės;“;

c) įterpiami 7a ir 7b punktai:

„7a) patirties įskaitymas – karo tarnybos metu skrydžių vadovo baigto mokymo pripažinimas, atliekamas teikiant prašymą pagal šį reglamentą išduoti skrydžių vadovo mokinio licenciją;

7b) nacionalinis pakeitimo pranešimas – pranešimas, kuriuo remdamasi kompetentinga institucija, kuriai pateikiamas prašymas išduoti skrydžių vadovo mokinio licenciją, gali įskaityti ankstesnį skrydžių vadovo mokymą;“;

d) 11 punktas pakeičiamas taip:

„11. rekomendacinė medžiaga – neprivalomi agentūros parengti dokumentai, kuriais remiamasi aiškinant deleguotųjų ar įgyvendinimo aktų reikšmę ir kuriais grindžiamas Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų aiškinimas;“;

e) įterpiamas 14a punktas:

„14a) licencijos patvirtinimas – į licenciją įrašytas ir jos dalimi laikomas leidimas, kuriame nurodyta konkreti licencijos turėtojo kvalifikacija. Tai bendras terminas, vartojamas mokymo darbo vietoje instruktoriaus, kompleksinių treniruoklių instruktoriaus, vertintojo ir kalbos mokėjimo patvirtinimų įtraukimui apibūdinti.“;

f) 19 punktas pakeičiamas taip:

„19. laikinasis nepajėgumas – laikina būsena, kai licencijos turėtojas negali naudotis licencija suteikiamomis teisėmis savo kvalifikacijų, patvirtinimų ir sveikatos pažymėjimo galiojimo laikotarpiu;“;

g) įterpiamas 20a punktas:

„20a) kvalifikacija – į licenciją įrašytas arba su ja susijęs ir jos dalimi laikomas leidimas, kuriame nurodytos su tokia licencija susijusios specialios sąlygos, teisės arba apribojimai;“;

h) 31 punktas pakeičiamas taip:

„31. patvirtinimas – procesas, kuriuo su kvalifikacija arba kvalifikacijos patvirtinimu susijusį padalinio patvirtinimo kursą sėkmingai baigusiam kvalifikacijos arba kvalifikacijos patvirtinimo turėtojui suteikiama teisė pradėti naudotis ta kvalifikacija arba kvalifikacijos patvirtinimu suteikiamomis teisėmis.“;

5) 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„*7 straipsnis*

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Licencijos, kvalifikacijos ir patvirtinimai, išduoti pagal atitinkamas Direktyva 2006/23/EB pagrįstų nacionalinės teisės aktų nuostatas, ir licencijos, kvalifikacijos bei patvirtinimai, išduoti pagal Reglamentą (ES) Nr. 805/2011, laikomi išduotais pagal šį reglamentą.

2. Aerodromo vizualiojo skrydžių valdymo (ADV) kvalifikacijos turėtojams, neturintiems aerodromo skrydžių valdymo pagal prietaisus (ADI) kvalifikacijos, ir toliau leidžiama teikti skrydžių valdymo paslaugas aerodromo eismui aerodrome, kuriame nėra paskelbtų artėjimo tūpti arba išskridimo pagal prietaisus procedūrų, su sąlyga, kad išlaikomas su ADV kvalifikacija susijusio padalinio patvirtinimo galiojimas.“;

6) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„*8 straipsnis*

Kvalifikacijos ir kvalifikacijos patvirtinimų pakeitimai

1. Kompetentingos institucijos pervadina aerodromo skrydžių valdymo pagal prietaisus (ADI) kvalifikaciją, suteiktą iki 2024 m. rugpjūčio 4 d., į aerodromo skrydžių valdymo (ADC) kvalifikaciją ne vėliau kaip 2027 m. rugpjūčio 4 d., vadovaudamosi kompetentingos institucijos nustatyta tvarka.

2. Kompetentingos institucijos neišduoda licencijų, į kurias įrašyta aerodromo vizualiojo skrydžių valdymo (ADV) kvalifikacija, po 2024 m. rugpjūčio 4 d., išskyrus 7 straipsnio 2 dalyje nurodytiems skrydžių vadovams.

3. Kompetentingos institucijos neišduoda licencijų, į kurias įrašyti skrydžių valdymo (AIR), antžeminio eismo valdymo (GMC), skrydžių valdymo bokšto (TWR), antžeminio eismo apžvalgos (GMS), aerodromo radiolokacinio valdymo (RAD) ir aerodromo rajono skrydžių valdymo (TCL) kvalifikacijų patvirtinimai, po 2024 m. rugpjūčio 4 d.

4. Iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. išduotais skrydžių valdymo (AIR), antžeminio eismo valdymo (GMC) ir skrydžių valdymo bokšto (TWR) kvalifikacijų patvirtinimais suteikiamos teisės tampa aerodromo skrydžių valdymo (ADC) kvalifikacija suteikiamų teisių dalimi. Jei teisės, kuriomis naudojasi jų turėtojas, yra susijusios tik su skrydžių valdymu arba antžeminiu valdymu, tai nurodoma padalinio patvirtinime pagal I priedo ATCO.B.020 dalies d punktą, kai pagal šio straipsnio 1 dalį aerodromo skrydžių valdymo pagal prietaisus (ADI) kvalifikacija pervadinama į aerodromo skrydžių valdymo (ADC) kvalifikaciją.

5. Iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. išduotu antžeminio eismo apžvalgos (GMS) kvalifikacijos patvirtinimu suteikiamos teisės tampa padalinio patvirtinimu, susijusiu su aerodromo skrydžių valdymo kvalifikacija, suteikiamų teisių dalimi.

6. Kompetentingos institucijos pervadina aerodromo radiolokacinio valdymo (RAD) kvalifikacijos patvirtinimą, išduotą iki 2024 m. rugpjūčio 4 d., į aerodromo stebimojo skrydžių valdymo (SUR) kvalifikacijos patvirtinimą, kai pagal šio straipsnio 1 dalį aerodromo skrydžių valdymo pagal prietaisus (ADI) kvalifikacija pervadinama į aerodromo skrydžių valdymo (ADC) kvalifikaciją.

7. Iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. išduotu terminalo skrydžių valdymo (TCL) kvalifikacijos patvirtinimu suteikiamos teisės tampa padalinio patvirtinimu, susijusiu su prieigos stebimojo skrydžių valdymo (APS) kvalifikacija arba rajono stebimojo skrydžių valdymo (ACS) kvalifikacija, suteikiamų teisių dalimi.“;

7) įterpiamas 8a straipsnis:

„*8a straipsnis*

Karinių orlaivių skrydžių vadovų nacionalinių licencijų pakeitimas skrydžių vadovų mokinių licencijomis

1. Valstybės narės išduotos karinių orlaivių skrydžių vadovo nacionalinės licencijos turėtojas gali prašyti tą licenciją pakeisti ATCO.B.001 dalyje nurodyta skrydžių vadovo mokinio licencija. Prašymas pakeisti licenciją pateikiamas valstybės narės, kurios karinėse pajėgose prašymo teikėjas tarnavo, kompetentingai institucijai.

2. 1 dalyje nurodytą prašymą gavusi kompetentinga institucija, remdamasi atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos parengtu nacionaliniu pakeitimo pranešimu, įskaito prašymo teikėjo patirtį, kad įrodytų atitiktį atitinkamiems I priedo (ATCO dalies) reikalavimams.

3. Atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija pateikia agentūrai nacionalinį pakeitimo pranešimą ir jame:

a) aprašo nacionalinius reikalavimus, kuriais remiantis toje valstybėje narėje išduodamos karinių orlaivių skrydžių vadovų licencijos;

b) apibūdina a punkte nurodytų karinių orlaivių skrydžių vadovų licencijų suteikiamų teisių aprėptį;

c) nurodo, su kuriais I priedo (ATCO dalies) reikalavimais susijusi patirtis turi būti įskaitoma;

d) nurodo papildomą mokymą, įskaitant reikiamus egzaminus ir vertinimus, kuriuos turi baigti prašymų teikėjai; reikiamus egzaminus ir vertinimus rengia mokymo organizacija, tenkinanti III priedo (ATCO.OR dalies) reikalavimus ir sertifikuota rengti pradinį mokymą skrydžių vadovų mokinių licencijų išdavimo pagal šį reglamentą tikslais;

e) pateikia pareiškimą, kuriuo patvirtinama, kad prašymo teikėjo atitiktis mokymo, egzaminavimo ir vertinimo reikalavimams, aprašytiems nacionaliniame pakeitimo pranešime, gali būti laikoma lygiaverte sėkmingai baigtam pradiniam mokymui, kurio reikalaujama pagal šį reglamentą, kad būtų išduota skrydžių vadovo mokinio licencija;

f) pateikia visų atitinkamų patvirtinamųjų dokumentų kopijas, įskaitant atitinkamų nacionalinių reikalavimų ir procedūrų kopijas, iš kurių matyti, kaip valstybės narės kompetentinga institucija nustatė a–e punktuose išvardytus elementus.“;

8) I–IV priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento I–IV priedus.

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2024 m. rugpjūčio 4 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. balandžio 21 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

Reglamento (ES) 2015/340 I priedas (ATCO dalis) iš dalies keičiamas taip:

1. ATCO.A.010 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.A.010. Prašymas pakeisti kompetentingą instituciją**

a) Jei licencijos turėtojas ketina naudotis padalinio patvirtinimu suteikiamomis teisėmis valstybėje narėje, kurios kompetentinga institucija yra ne licenciją išdavusi institucija, licencijos turėtojas paprašo kompetentingą instituciją pakeisti kompetentinga institucija valstybės narės, kurioje tomis teisėmis turi būti naudojamasi tos institucijos nustatyta tvarka. Šiuo tikslu susijusios kompetentingos institucijos dalijasi visa atitinkama informacija, kurios reikia keičiant kompetentingą instituciją ir licenciją ATCO.AR.B.001 dalies c punkte ir ATCO.AR.D.003 dalyje nurodyta tvarka.

b) Nukrypstant nuo a punkto, kompetentingos institucijos pakeitimas nebūtinas, kai kompleksinių treniruoklių aplinkoje naudojamasi tik kompleksinių treniruoklių instruktoriaus ar vertintojo teisėmis arba kai naudojamasi skrydžių vadovo mokinio licencija suteikiamomis teisėmis.

c) Kad galėtų naudotis licencija suteikiamomis teisėmis ne toje valstybėje narėje, kurioje išduota licencija, licencijos turėtojas turi įvykdyti ATCO.B.030 dalyje nurodytus kalbos mokėjimo reikalavimus, kuriuos nustato valstybė narė, kurioje turi būti naudojamasi teisėmis.“;

2. ATCO.A.015 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.A.015. Naudojimasis licencijomis suteikiamomis teisėmis ir laikinasis nepajėgumas**

a) Naudojimasis licencija suteikiamomis teisėmis priklauso nuo kvalifikacijų ir kvalifikacijos patvirtinimų, padalinio ir licencijos patvirtinimų bei sveikatos pažymėjimo galiojimo, išskyrus atvejus, kai sveikatos pažymėjimo nereikalaujama pagal b punktą.

b) Sveikatos pažymėjimo nereikalaujama, kai instruktoriaus ar vertintojo teisėmis naudojamasi kompleksinių treniruoklių aplinkoje.

c) Licencijų turėtojai neturi naudotis savo licencijų suteikiamomis teisėmis, jei abejoja, kad šiomis teisėmis gali naudotis saugiai; tokiais atvejais jie nedelsdami praneša atitinkamam oro navigacijos paslaugų teikėjui apie laikinąjį nepajėgumą naudotis savo turima licencija suteikiamomis teisėmis.

d) Jei oro navigacijos paslaugų teikėjai sužino apie bet kokias abejones dėl licencijos turėtojo gebėjimo saugiai naudotis licencija suteikiamomis teisėmis, jie gali paskelbti apie laikinąjį licencijos turėtojo nepajėgumą.

e) Oro navigacijos paslaugų teikėjai parengia ir įgyvendina objektyvias, skaidrias ir nediskriminacines procedūras, kad licencijų turėtojai pagal c punktą galėtų paskelbti apie laikinąjį nepajėgumą naudotis savo licencija suteikiamomis teisėmis, kad pagal d punktą būtų galima paskelbti apie laikinąjį licencijos turėtojo nepajėgumą naudotis teisėmis ir informuoti kompetentingą instituciją toje procedūroje nustatyta tvarka.

f) E punkte nurodytos procedūros pagal ATCO.B.025 dalies a punkto 13 papunktį įtraukiamos į padalinio kompetencijos programą.“;

3. ATCO.B.001 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.B.001. Skrydžių vadovo mokinio licencija**

a) Skrydžių vadovo mokinio licencijos turėtojui leidžiama teikti skrydžių valdymo paslaugas pagal jo licencijoje nurodytą (-as) kvalifikaciją (-as) ir kvalifikacijos patvirtinimą (-us), prižiūrimam mokymo darbo vietoje instruktoriaus, ir dalyvauti mokyme siekiant gauti papildomą kvalifikacijos patvirtinimą (-us) ir padalinio patvirtinimą (-us).

b) Prašymo išduoti skrydžių vadovo mokinio licenciją teikėjas turi:

1. būti bent 18 metų amžiaus;

2. 12 mėnesių laikotarpiu iki prašymo pateikimo būti sėkmingai baigęs pradinį mokymą mokymo organizacijoje, tenkinančioje III priede (ATCO.OR dalyje) nustatytus reikalavimus, susijusius su kvalifikacija, ir, jei taikoma, su kvalifikacijos patvirtinimu, kaip nustatyta ATCO dalies D skyriaus 2 skirsnyje;

3. turėti galiojantį sveikatos pažymėjimą;

4. būti įrodęs, kad jo kalbos mokėjimo lygis pagal ATCO.B.030 dalyje nustatytus reikalavimus yra tinkamas.

c) Skrydžių vadovo mokinio licencijoje nurodomas kalbos mokėjimo patvirtinimas (-ai), bent viena kvalifikacija ir, jei taikoma, vienas kvalifikacijos patvirtinimas.

d) Skrydžių vadovo mokinio licencijos turėtojas, kuris nepradėjo naudotis ta licencija suteikiamomis teisėmis per vienus metus nuo jos išdavimo dienos arba nutraukė naudojimąsi tomis teisėmis ilgiau nei vienus metus, gali pradėti arba tęsti su tą kvalifikacija susijusį mokymą darbo vietoje tik:

1. jei mokymo organizacija, tenkinanti III priede (ATCO.OR dalyje) nustatytus reikalavimus ir sertifikuota rengti su kvalifikacija susijusį pradinį mokymą, atliko ankstesnės kompetencijos vertinimą, kad nustatytų, ar skrydžių vadovo mokinio licencijos turėtojas tebetenkina su ta kvalifikacija susijusius reikalavimus, ir

2. įvykdęs visus mokymo reikalavimus, nustatytus atlikus d punkto 1 papunktyje nurodytą vertinimą.“;

4. ATCO.B.005 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) Skrydžių vadovo licencijos turėtojas, kuris nepradėjo naudotis kvalifikacija suteikiamomis teisėmis per vienus metus nuo jos išdavimo dienos, gali pradėti su ta kvalifikacija susijusį mokymą darbo vietoje tik:

(1) jei mokymo organizacija, tenkinanti III priede (ATCO.OR dalyje) nustatytus reikalavimus ir sertifikuota rengti su kvalifikacija susijusį pradinį mokymą, atliko ankstesnės kompetencijos vertinimą, kad nustatytų, ar ankstesnė skrydžių vadovo licencijos turėtojo kompetencija tebeatitinka su ta kvalifikacija susijusius reikalavimus, ir

(2) įvykdęs visus mokymo reikalavimus, nustatytus atlikus e punkto 1 papunktyje nurodytą vertinimą.“;

5. ATCO.B.010 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.B.010. Skrydžių vadovo kvalifikacijos**

a) Siekiant nurodyti paslaugos, kurią licencijos turėtojas turi teisę teikti, rūšį, licencijose nurodoma viena arba kelios iš šių kvalifikacijų:

1. aerodromo skrydžių valdymo (angl. *Aerodrome Control* – ADC) kvalifikacija, kuria nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti skrydžių valdymo paslaugas aerodromo eismui;

2. prieigos procedūrinio skrydžių valdymo (angl. *Approach Control Procedural* – APP) kvalifikacija, kuria nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti skrydžių valdymo paslaugą atskrendantiems, išskrendantiems ar praskrendantiems orlaiviams, nesinaudodamas apžvalgos įranga;

3. prieigos stebimojo skrydžių valdymo (angl. *Approach Control Surveillance* – APS) kvalifikacija, kuria nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti skrydžių valdymo paslaugą atskrendantiems, išskrendantiems ar praskrendantiems orlaiviams, naudodamasis apžvalgos įranga;

4. rajono procedūrinio skrydžių valdymo (angl. *Area Control Procedural* – ACP) kvalifikacija, kuria nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti skrydžių valdymo paslaugą orlaiviams, nesinaudodamas apžvalgos įranga;

5. rajono stebimojo skrydžių valdymo (angl. *Area Control Surveillance* – ACS) kvalifikacija, kuria nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti skrydžių valdymo paslaugą orlaiviams, naudodamasis apžvalgos įranga.

b) Kvalifikacijos turėtojas, kuris 4 ar daugiau metų iš eilės nutraukė naudojimąsi su ta kvalifikacija susijusiomis teisėmis, gali pradėti su ta kvalifikacija susijusį mokymą darbo vietoje tik:

1. jei mokymo organizacija, tenkinanti III priede (ATCO.OR dalyje) nustatytus reikalavimus ir sertifikuota rengti su kvalifikacija susijusį mokymą, atliko ankstesnės kompetencijos vertinimą, kad nustatytų, ar kvalifikacijos turėtojas tebetenkina tos kvalifikacijos sąlygas, ir

2) įvykdęs visus mokymo reikalavimus, nustatytus atlikus b punkto 1 papunktyje nurodytą vertinimą.“;

6. ATCO.B.015 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.B.015. Kvalifikacijų patvirtinimai**

a) Prie aerodromo skrydžių valdymo (ADC) kvalifikacijos gali būti nurodomas aerodromo stebimojo skrydžių valdymo (SUR) patvirtinimas, kuriuo nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti aerodromo skrydžių valdymo paslaugas naudodamasis apžvalgos sistemomis.

b) Prie prieigos stebimojo skrydžių valdymo (APS) kvalifikacijos gali būti nurodomas vienas arba keli iš šių patvirtinimų:

1. tikslaus artėjimo radiolokacinio valdymo (angl. *Precision Approach Radar* – PAR) patvirtinimas, kuriuo nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti tikslaus artėjimo antžeminio skrydžių valdymo paslaugas orlaiviui galutinio artėjimo tūpti ant kilimo ir tūpimo tako etape, naudodamasis tikslaus artėjimo radiolokacine įranga;

2. prieigos apžvalgos radiolokacinio valdymo (angl. *Surveillance Radar Approach* – SRA) patvirtinimas, kuriuo nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti netikslaus artėjimo antžeminio skrydžių valdymo paslaugas orlaiviui galutinio artėjimo tūpti ant kilimo ir tūpimo tako etape, naudodamasis apžvalgos įranga.

c) Prie rajono procedūrinio skrydžių valdymo (ACP) kvalifikacijos gali būti nurodomas jūrinio skrydžių valdymo (angl. *Oceanic Control* – OCN) patvirtinimas, kuriuo nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti skrydžių valdymo paslaugas orlaiviams, vykdantiems skrydžius jūrinio skrydžių valdymo rajone.

d) Prie rajono stebimojo skrydžių valdymo (angl. *Area Control Surveillance* – ACS) kvalifikacijos gali būti nurodomas OCN patvirtinimas, kuriuo nurodoma, kad licencijos turėtojas yra kompetentingas teikti skrydžių valdymo paslaugas orlaiviams, vykdantiems skrydžius jūrinio skrydžių valdymo rajone.“;

7. ATCO.B.020 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.B.020. Padalinio patvirtinimai**

a) Padalinio patvirtinimu licencijos turėtojui suteikiama teisė teikti skrydžių valdymo paslaugas konkrečiam sektoriui, sektorių grupei ir (arba) darbo vietose, už kuriuos atsakinga oro eismo paslaugų tarnyba.

b) Prašymo išduoti padalinio patvirtinimą teikėjas turi būti sėkmingai baigęs padalinio patvirtinimo kursą pagal ATCO dalies D skyriaus 3 skirsnyje nustatytus reikalavimus.

c) Nukrypstant nuo b punkto, mokymo darbo vietoje etapo, nurodyto ATCO dalies D skyriaus 3 skirsnyje, gali būti nereikalaujama, kai išduodamas padalinio patvirtinimas yra susijęs su laikinojo OJTI leidimo išdavimu tam pačiam padaliniui.

d) Padalinio patvirtinime nurodomi naudojimosi aerodromo skrydžių valdymo (ADC) kvalifikacija suteikiamomis teisėmis apribojimai.

e) Prašymų išduoti padalinio patvirtinimą teikėjai, keičiantys savo kompetentingą instituciją, kaip nurodyta ATCO.A.010 dalyje, be ATCO.B.020 dalies b punkte nustatytų reikalavimų, turi tenkinti ATCO.D.060 dalies f punkto reikalavimus.

f) Skrydžių vadovams, teikiantiems skrydžių valdymo paslaugas, susijusias su orlaiviais, kuriais atliekami skrydžių bandymai, kompetentinga institucija, be b punkte nustatytų reikalavimų, gali nustatyti papildomus reikalavimus.

g) Padalinio patvirtinimai galioja padalinio kompetencijos programoje nustatytą laikotarpį. Šis laikotarpis neturi būti ilgesnis kaip 3 metai.

h) Išduodamo pirmojo ir atnaujinamo padalinio patvirtinimų galiojimo laikotarpis prasideda ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kurią sėkmingai baigtas vertinimas.

i) Padalinio patvirtinimų galiojimas pratęsiamas, jei:

1. prašymo teikėjas licencija suteikiamomis teisėmis naudojosi padalinio kompetencijos programoje nustatytą mažiausią valandų skaičių;

2. prašymo teikėjas pagal padalinio kompetencijos programą padalinio patvirtinimo galiojimo laikotarpiu dalyvavo žinių atnaujinimo kurse;

3. prašymo teikėjo kompetencija įvertinta pagal padalinio kompetencijos programą ne anksčiau nei likus 3 mėnesiams iki padalinio patvirtinimo galiojimo pabaigos datos.

j) Padalinio patvirtinimai pratęsiami, jei i punkte nustatyti reikalavimai įvykdomi per 3 mėnesius iki jų galiojimo pabaigos. Tokiu atveju galiojimo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tos galiojimo pabaigos datos.

k) Jei padalinio patvirtinimas pratęsiamas iki j punkte nurodyto laikotarpio, jo galiojimo laikotarpis prasideda ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kurią sėkmingai baigtas vertinimas, jei taip pat įvykdomi i punkto 1 ir 2 papunkčiuose nustatyti reikalavimai.

l) Jei padalinio patvirtinimo galiojimas baigiasi, licencijos turėtojas, siekdamas jį atnaujinti, turi sėkmingai baigti padalinio patvirtinimo kursą pagal ATCO dalies D skyriaus 3 skirsnio reikalavimus.“;

8. ATCO.B.025 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.B.025. Padalinio kompetencijos programa**

a) Padalinio kompetencijos programą (-as) rengia oro navigacijos paslaugų teikėjas, o tvirtina kompetentinga institucija. Padalinio kompetencijos programoje pateikiama bent ši informacija:

1. padalinio patvirtinimo (-ų) galiojimo laikas pagal ATCO.B.020 dalies g punktą;

2. ilgiausias ištisinis laikotarpis, per kurį padalinio patvirtinimo galiojimo laikotarpiu galima nesinaudoti juo suteikiamomis teisėmis. Šis laikotarpis neviršija 90 kalendorinių dienų;

3. mažiausias valandų skaičius arba, SRA ir PAR kvalifikacijos patvirtinimų atveju, mažiausias artėjimo operacijų skaičius, kad būtų galima naudotis padalinio patvirtinimu suteikiamomis teisėmis nustatytu laikotarpiu, kuris neturi viršyti 12 mėnesių, taikant ATCO.B.020 dalies i punkto 1 papunktį. Laikas, kurį OJTI patvirtinimu suteikiamomis teisėmis besinaudojantys mokymo darbo vietoje instruktoriai praleidžia instruktuodami, užskaitomas daugiausia kaip 50 % padalinio patvirtinimui pratęsti reikiamų valandų;

4. procedūros, taikytinos tais atvejais, kai licencijos turėtojas netenkina a punkto 2 ir 3 papunkčiuose nustatytų reikalavimų;

5. kompetencijos vertinimo procesai, įskaitant žinių atnaujinimo kurso dalykų pagal ATCO.D.080 dalies b punktą vertinimą;

6. teorijos žinių ir supratimo, kurių reikia norint naudotis kvalifikacijomis ir patvirtinimais suteikiamomis teisėmis, egzaminavimo procesai;

7. tęstinio mokymo temų ir potemių, tikslų ir mokymo metodų nustatymo procesai;

8. mažiausia žinių atnaujinimo kurso trukmė ir jo dažnumas;

9. prisitaikymo mokymo metu įgytų teorijos žinių egzamino ir (arba) praktinių įgūdžių vertinimo procesai, įskaitant egzaminų išlaikymo balus;

10. neišlaikius egzamino arba vertinimo taikytini procesai, įskaitant apeliacijų teikimo procesus;

11. mokymo darbuotojų kvalifikacijos, funkcijos ir atsakomybė;

12. procedūra, kuria užtikrinama, kad, kaip nurodyta ATCO.C.010 dalies b punkto 3 papunktyje ir ATCO.C.030 dalies b punkto 3 papunktyje, praktikos instruktoriai būtų praktiškai taikę mokymo metodus, susijusius su tomis procedūromis, kurių ketina mokyti;

13. laikinojo nepajėgumo naudotis licencija suteikiamomis teisėmis paskelbimo ir valdymo, taip pat kompetentingos institucijos informavimo pagal ATCO.A.015 dalies e punktą procedūros;

14. su tęstiniu mokymu ir vertinimais susiję saugotini įrašai pagal ATCO.OR.C.020 dalį;

15. padalinio kompetencijos programos peržiūros, dalinio keitimo ir pateikimo kompetentingai institucijai procesas bei priežastys. Padalinio kompetencijos programa peržiūrima bent kas 3 metus.

b) Siekdami įvykdyti a punkto 3 papunktyje nustatytus reikalavimus, oro navigacijos paslaugų teikėjai registruoja, kiek valandų kiekvienas licencijos turėtojas, dirbdamas ATC tarnybos sektoriuose, sektorių grupėse ir (arba) darbo vietose, naudojosi padalinio patvirtinimu (-ais) suteikiamomis teisėmis, ir, gavęs prašymą, pateikia šiuos duomenis kompetentingoms institucijoms ir licencijos turėtojui.

c) Nustatydami a punkto 4 ir 13 papunkčiuose nurodytas procedūras, oro navigacijos paslaugų teikėjai užtikrina, kad būtų taikomi mechanizmai, kuriais užtikrinamos vienodos sąlygos licencijų turėtojams, kai jų patvirtinimų galiojimo laikas negali būti pratęstas.“;

9. ATCO.B.040 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Kalbos mokėjimas įrodomas taikant kompetentingos institucijos patvirtintą vertinimo metodą, apimantį:

1) vertinimo procesą;

2) vertintojų kvalifikaciją;

3) skundų nagrinėjimo procedūrą.“;

10. ATCO.C.015 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.015. Prašymas išduoti mokymo darbo vietoje instruktoriaus patvirtinimą**

Prašymo išduoti OJTI patvirtinimą teikėjas turi:

a) turėti skrydžių vadovo licenciją su galiojančiu padalinio patvirtinimu;

b) būti bent dvejus metus iki prašymo pateikimo naudojęsis skrydžių vadovo licencija suteikiamomis teisėmis. Šį laikotarpį kompetentinga institucija mokymo organizacijos prašymu gali sutrumpinti iki ne trumpesnio kaip vienų metų laikotarpio; ir

c) per 12 mėnesių iki prašymo pateikimo būti sėkmingai baigęs praktinių mokymo metodų kursą, per kurį suteikiama reikiamų žinių ir mokoma pedagoginių įgūdžių, ir būti tinkamai įvertintas.“;

11. ATCO.C.020 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.020. Mokymo darbo vietoje instruktoriaus patvirtinimo galiojimas**

a) OJTI patvirtinimas galioja trejus metus.

b) OJTI patvirtinimas gali būti pratęsiamas, jei jo galiojimo laikotarpiu sėkmingai baigiamas praktinių mokymo įgūdžių atnaujinimo mokymas ir jei įvykdomas ATCO.C.015 dalies a punkte nustatytas reikalavimas.

c) Jei OJTI patvirtinimo galiojimas baigėsi ir jei įvykdytas ATCO.C.015 dalies a punkte nustatytas reikalavimas, tas patvirtinimas gali būti atnaujintas, jei per 12 mėnesių iki prašymo atnaujinti galiojimą pateikimo OJTI patvirtinimo turėtojas:

1. baigė praktinių mokymo įgūdžių atnaujinimo mokymą ir

2. sėkmingai baigė praktikos instruktoriaus kompetencijos vertinimą.

d) Pirmą kartą išduodamų ir atnaujinamų OJTI patvirtinimų galiojimo laikotarpis prasideda ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai sėkmingai baigtas vertinimas.

e) Jei ATCO.C.015 dalies a punkte nustatytas reikalavimas neįvykdomas, OJTI patvirtinimas gali būti pakeičiamas STDI patvirtinimu su sąlyga, kad užtikrinta atitiktis ATCO.C.040 dalies b ir c punktų reikalavimams.“;

12. ATCO.C.030 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.030. Kompleksinių treniruoklių instruktoriaus (STDI) teisės**

a) STDI patvirtinimo turėtojai turi teisę rengti kompleksinių treniruoklių naudojimu grindžiamą praktinį mokymą, susijusį su:

1. pradinio mokymo praktinio pobūdžio dalykais;

2. mokymu padalinyje, išskyrus mokymą darbo vietoje, ir

3. tęstiniu mokymu.

Parengiamąjį mokymą darbo vietoje rengiantis STDI turi turėti arba būti turėjęs atitinkamą padalinio patvirtinimą.

b) STDI patvirtinimo turėtojai gali naudotis patvirtinimu suteikiamomis teisėmis tik jei:

1. turi bent dvejų metų kvalifikacijos, kuri yra jų rengiamo mokymo dalykas, patirties;

2. įrodė, kad turi žinių apie naujausią veiklos praktiką;

3. yra praktiškai taikę mokymo metodus, susijusius su tomis procedūromis, kurių ketina mokyti.

c) Nukrypstant nuo b punkto 1 papunkčio,

1. dvejų metų laikotarpį kompetentinga institucija mokymo organizacijos prašymu gali sutrumpinti iki ne trumpesnio kaip vienų metų laikotarpio;

2. pagrindiniam mokymui tinka bet kokia turima kvalifikacija;

3. kvalifikacinio mokymo tikslais gali būti rengiamas su konkrečiomis atrinktomis darbinėmis užduotimis susijęs mokymas, o jį rengiantis STDI turėtojas turi turėti su ta konkrečia atrinkta darbine užduotimi susijusią kvalifikaciją.“;

13. ATCO.C.035 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.035. Prašymas išduoti kompleksinių treniruoklių instruktoriaus patvirtinimą**

Prašymo išduoti STDI patvirtinimą teikėjas turi:

a) būti bent dvejus metus naudojęsis bet kurios kvalifikacijos skrydžių vadovo licencija suteikiamomis teisėmis. Šį laikotarpį kompetentinga institucija mokymo organizacijos prašymu gali sutrumpinti iki ne trumpesnio kaip vienų metų laikotarpio; ir

b) būti per 12 mėnesių iki prašymo pateikimo sėkmingai baigęs praktinių mokymo metodų kursą, per kurį, taikant teorinius ir praktinius metodus, suteikiama reikiamų žinių ir mokoma pedagoginių įgūdžių, ir būti tinkamai įvertintas.“;

14. ATCO.C.040 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.040. Kompleksinių treniruoklių instruktoriaus patvirtinimo galiojimas**

a) STDI patvirtinimas galioja trejus metus.

b) STDI patvirtinimas gali būti pratęsiamas jo galiojimo laikotarpiu sėkmingai baigus praktinių mokymo įgūdžių ir žinių apie naujausią veiklos praktiką atnaujinimo mokymą.

c) Jei STDI patvirtinimo galiojimas baigiasi, tas patvirtinimas gali būti atnaujintas, jei per 12 mėnesių iki prašymo atnaujinti galiojimą pateikimo STDI patvirtinimo turėtojas:

1. baigė praktinių mokymo įgūdžių bei žinių apie naujausią veiklos praktiką atnaujinimo mokymą ir

2. sėkmingai baigė praktikos instruktoriaus kompetencijos vertinimą.

d) Pirmą kartą išduodamo ir atnaujinamo STDI patvirtinimo galiojimo laikotarpis prasideda ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai sėkmingai baigtas vertinimas.“;

15. ATCO.C.045 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.045. Vertintojų teisės**

a) Vertinimus gali atlikti tik vertintojo patvirtinimą turintys asmenys.

b) Vertintojo patvirtinimo turėtojai turi teisę atlikti vertinimus:

1. pradinio mokymo metu, kad būtų galima išduoti skrydžių vadovo mokinio licenciją arba, jei taikoma, naują kvalifikaciją ir (arba) kvalifikacijos patvirtinimą;

2. kad būtų galima įvertinti ankstesnę kompetenciją, taikant ATCO.B.001 dalies d punktą, ATCO.B.005 dalies e punktą ir ATCO.B.010 dalies b punktą;

3. kad būtų galima įvertinti skrydžių vadovus mokinius, siekiant išduoti padalinio patvirtinimą (-us) ir, jei taikoma, kvalifikacijos patvirtinimą (-us);

4. kad būtų galima įvertinti skrydžių vadovus, siekiant išduoti padalinio patvirtinimą ir, jei taikoma, kvalifikacijos patvirtinimą (-us), taip pat pratęsti ir atnaujinti padalinio patvirtinimą;

5. kad būtų galima įvertinti prašymus pateikusius praktikos instruktorius arba prašymus pateikusius vertintojus, jei įvykdyti d punkto 2–4 papunkčių reikalavimai.

c) Vertintojo patvirtinimo turėtojai gali naudotis patvirtinimu suteikiamomis teisėmis tik jei:

1. turi bent dvejų metų su kvalifikacija ir kvalifikacijos patvirtinimu (-ais), kuriuos jie vertins, susijusios patirties ir

2. įrodė, kad turi žinių apie naujausią veiklos praktiką.

d) Be c punkte nustatytų reikalavimų, vertintojo patvirtinimo turėtojai naudojasi patvirtinimu suteikiamomis teisėmis tik:

1. atlikdami vertinimus, po kurių išduodamas, pratęsiamas ar atnaujinamas padalinio patvirtinimas, jei bent metus iki naudojimosi šiomis teisėmis turi su vertinimu susijusį padalinio patvirtinimą;

2. vertindami prašymo išduoti STDI patvirtinimą arba atnaujinti jo galiojimą teikėjo kompetenciją, jei turi STDI arba OJTI patvirtinimą ir bent trejus metus naudojosi tuo patvirtinimu suteikiamomis teisėmis;

3. vertindami prašymo išduoti OJTI patvirtinimą arba atnaujinti jo galiojimą teikėjo kompetenciją, jei turi OJTI patvirtinimą ir bent trejus metus naudojosi tuo patvirtinimu suteikiamomis teisėmis;

4. vertindami prašymo išduoti vertintojo patvirtinimą arba atnaujinti jo galiojimą teikėjo kompetenciją, jei bent trejus metus naudojosi vertintojo patvirtinimu suteikiamomis teisėmis.

e) Atlikdamas vertinimus padalinio patvirtinimo išdavimo ir atnaujinimo bei priežiūros funkcinėje darbo vietoje užtikrinimo tikslais, vertintojas taip pat turi turėti OJTI patvirtinimą, arba vertinime turi dalyvauti su vertinimu susijusį galiojantį padalinio patvirtinimą turintis OJTI.“;

16. ATCO.C.055 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.055. Prašymas išduoti vertintojo patvirtinimą**

Prašymo išduoti vertintojo patvirtinimą teikėjas turi:

a) būti bent dvejus metus naudojęsis skrydžių vadovo licencija suteikiamomis teisėmis ir

b) būti per 12 mėnesių iki prašymo pateikimo sėkmingai baigęs vertintojų kursą, per kurį, taikant teorinius ir praktinius metodus, suteikiama reikiamų žinių ir mokoma įgūdžių, ir būti tinkamai įvertintas.“;

17. ATCO.C.060 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.C.060. Vertintojo patvirtinimo galiojimas**

a) Vertintojo patvirtinimas galioja trejus metus.

b) Vertintojo patvirtinimas gali būti pratęsiamas, to patvirtinimo galiojimo laikotarpiu sėkmingai baigus vertinimo įgūdžių ir žinių apie naujausią veiklos praktiką atnaujinimo mokymą.

c) Jei vertintojo patvirtinimo galiojimas baigiasi, tas patvirtinimas gali būti atnaujintas, jei per 12 mėnesių iki prašymo atnaujinti galiojimą pateikimo vertintojo patvirtinimo turėtojas:

1. baigė vertinimo įgūdžių ir žinių apie naujausią veiklos praktiką atnaujinimo mokymą ir

2. sėkmingai baigė vertintojo kompetencijos vertinimą.

d) Pirmą kartą išduodamo ir atnaujinamo vertintojo patvirtinimo galiojimo laikotarpis prasideda ne vėliau kaip per 30 dienų nuo dienos, kurią sėkmingai baigtas vertinimas.“;

18. ATCO.D.010 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.D.010. Pradinio mokymo sudėtis**

a) Prašymų išduoti skrydžių vadovo mokinio licenciją arba papildomą kvalifikaciją ir (arba), jei taikoma, kvalifikacijos patvirtinimą teikėjams skirtą pradinį mokymą sudaro:

1. pagrindinis mokymas, apimantis visus I priedo 2 priedėlyje nurodytus dalykus, temas ir potemes, ir

2. kvalifikacinis mokymas, apimantis dalykus, temas ir potemes, susijusius su bent viena iš šių kvalifikacijų:

i) aerodromo skrydžių valdymo kvalifikacija – ADC, apibrėžta I priedo 3 priedėlyje;

ii) prieigos procedūrinio skrydžių valdymo kvalifikacija – APP, apibrėžta I priedo 4 priedėlyje;

iii) rajono procedūrinio skrydžių valdymo kvalifikacija – ACP, apibrėžta I priedo 5 priedėlyje;

iv) prieigos stebimojo skrydžių valdymo kvalifikacija – APS, apibrėžta I priedo 6 priedėlyje;

v) rajono stebimojo skrydžių valdymo kvalifikacija – ACS, apibrėžta I priedo 7 priedėlyje.

b) Papildomai kvalifikacijai gauti skirtą mokymą sudaro bent vienos iš a punkto 2 papunktyje nurodytų kvalifikacijų dalykai, temos ir potemės.

c) Mokymas, skirtas kvalifikacijos galiojimui atnaujinti po nesėkmingo ankstesnės kompetencijos vertinimo pagal ATCO.B.010 dalies b punktą, pritaikomas atsižvelgiant į to vertinimo rezultatą.

d) Mokymą, kurį reikia baigti siekiant kvalifikacijos patvirtinimo, sudaro mokymo organizacijos parengti ir kaip mokymo kurso dalis patvirtinti dalykai, temos ir potemės.

e) Į pagrindinį ir (arba) kvalifikacinį mokymą dar gali būti įtraukiami papildomi arba konkrečiai su funkciniu oro erdvės bloku (FAB) arba nacionaline aplinka susiję dalykai, temos ir potemės.“;

19. ATCO.D.025 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Laikoma, kad teorijos egzaminas (-ai) išlaikytas (-i), jei kandidatas surinko bent 75 % tam egzaminui nustatytų balų.“;

20. ATCO.D.025 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Laikoma, kad vertinimas (-ai) sėkmingai baigtas (-i), jei kandidatui reguliariai pavyksta pasiekti ATCO.D.030 dalyje išvardytų reikalaujamų rezultatų, o jo elgesys yra toks, koks būtinas saugiam skrydžių valdymo paslaugų teikimui užtikrinti.“;

21. ATCO.D.035 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) Laikoma, kad vertinimas (-ai) sėkmingai baigtas (-i), jei prašymo teikėjui reguliariai pavyksta pasiekti ATCO.D.040 dalyje išvardytų reikalaujamų rezultatų, o jo elgesys yra toks, koks būtinas saugiam skrydžių valdymo paslaugų teikimui užtikrinti.“;

22. ATCO.D.040 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.D.040. Siekiami kvalifikacinio mokymo rezultatai**

a) Turi būti apibrėžiami kiekvieno kvalifikacinio mokymo kurso siekiami kvalifikacinio mokymo rezultatai ir su tais rezultatais susijusios užduotys.

b) Siekiamais kvalifikacinio mokymo rezultatais reikalaujama, kad prašymo teikėjas:

1. parodytų, jog geba valdyti oro eismą taip, kad būtų galima užtikrinti saugias, tvarkingas ir operatyvias paslaugas, ir

2. sugebėtų spręsti sudėtingas ir intensyvaus eismo situacijas.

c) Be to, kas nurodyta b punkte, siekiamais kvalifikacinio mokymo, skirto aerodromo skrydžių valdymo (ADC) kvalifikacijai įgyti, rezultatais užtikrinama, kad prašymų teikėjai sugebėtų:

1. valdyti darbo krūvį ir teikti skrydžių valdymo paslaugas apibrėžtoje į jų atsakomybės sritį patenkančioje aerodromo zonoje ir

2. taikyti aerodromo skrydžių valdymo metodus ir veiklos procedūras aerodromo eismui.

d) Be to, kas nurodyta b punkte, siekiamais kvalifikacinio mokymo, skirto prieigos procedūrinio skrydžių valdymo (APP) kvalifikacijai įgyti, rezultatais užtikrinama, kad prašymų teikėjai sugebėtų:

1. valdyti darbo krūvį ir teikti skrydžių valdymo paslaugas apibrėžtame į jų atsakomybės sritį patenkančiame prieigos skrydžių valdymo rajone ir

2. taikyti prieigos procedūrinio skrydžių valdymo, planavimo metodus ir veiklos procedūras atskrendantiems, laukiantiems, išskrendantiems ir praskrendantiems orlaiviams.

e) Be to, kas nurodyta b punkte, siekiamais kvalifikacinio mokymo, skirto prieigos stebimojo skrydžių valdymo (APS) kvalifikacijai įgyti, rezultatais užtikrinama, kad prašymų teikėjai sugebėtų:

1. valdyti darbo krūvį ir teikti skrydžių valdymo paslaugas apibrėžtame į jų atsakomybės sritį patenkančiame prieigos skrydžių valdymo rajone ir

2. taikyti prieigos stebimojo skrydžių valdymo, planavimo metodus ir veiklos procedūras atskrendantiems, laukiantiems, išskrendantiems ir praskrendantiems orlaiviams.

f) Be to, kas nurodyta b punkte, siekiamais kvalifikacinio mokymo, skirto rajono procedūrinio skrydžių valdymo (ACP) kvalifikacijai įgyti, rezultatais užtikrinama, kad prašymų teikėjai sugebėtų:

1. valdyti darbo krūvį ir teikti skrydžių valdymo paslaugas apibrėžtame į jų atsakomybės sritį patenkančiame skrydžių valdymo rajone ir

2. taikyti rajono procedūrinio skrydžių valdymo, planavimo metodus ir veiklos procedūras rajono eismui.

g) Be to, kas nurodyta b punkte, siekiamais kvalifikacinio mokymo, skirto rajono stebimojo skrydžių valdymo (ACS) kvalifikacijai įgyti, rezultatais užtikrinama, kad prašymų teikėjai sugebėtų:

1. valdyti darbo krūvį ir teikti skrydžių valdymo paslaugas apibrėžtame į jų atsakomybės sritį patenkančiame skrydžių valdymo rajone ir

2. taikyti rajono stebimojo skrydžių valdymo, planavimo metodus ir veiklos procedūras rajono eismui.“;

23. ATCO.D.050 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.D.050. Mokyme padalinyje dalyvavimo sąlygos**

Jei įvykdyti ATCO.B.001 dalies d punkte, ATCO.B.005 dalies e punkte ir ATCO.B.010 dalies b punkte nustatyti reikalavimai.

a) mokymą padalinyje gali pradėti tik asmenys, sėkmingai baigę pradinį mokymą, susijusį su kvalifikacija ir, jei taikoma, kvalifikacijos patvirtinimu;

b) padalinio mokymo darbo vietoje etapą gali pradėti tik asmenys, turintys skrydžių vadovo mokinio licenciją arba skrydžių vadovo licenciją su atitinkama kvalifikacija ir, jei taikoma, kvalifikacijos patvirtinimu.“;

24. ATCO.D.060 dalies e ir f punktai pakeičiami taip:

„e) Mokymą, kurį reikia baigti siekiant kvalifikacijos patvirtinimo, sudaro mokymo organizacijos parengti ir kaip mokymo kurso dalis patvirtinti dalykai, temos ir potemės.

f) Skrydžių vadovų mokinių arba skrydžių vadovų padalinio patvirtinimo kursai valstybėje narėje, kurios kompetentinga institucija nėra ta pati, kuri išdavė licenciją, pritaikomi taip, kad apimtų funkciniam oro erdvės blokui arba nacionalinei aplinkai būdingus pradinio mokymo elementus. Tas pats reikalavimas taikomas tais atvejais, kai asmuo, prašantis išduoti mokinio licenciją, yra baigęs pradinį mokymą valstybėje narėje, kuri nėra ta valstybė narė, kuri išduos mokinio licenciją.“;

25. I priedo 2 priedėlis pakeičiamas taip:

„*I priedo 2 priedėlis*

PAGRINDINIS MOKYMAS

(Nuoroda: I priedo ATCO dalies D skyriaus 2 skirsnio ATCO.D.010 dalies a punkto 1 papunktis)

TURINYS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

TEMA INTRB 1. KURSO VALDYMAS

Potemė INTRB 1.1. Kurso pristatymas

Potemė INTRB 1.2. Kurso administravimas

Potemė INTRB 1.3. Studijų medžiaga ir mokymo dokumentai

TEMA INTRB 2. ATC MOKYMO KURSO PRISTATYMAS

Potemė INTRB 2.1. Kurso turinys, metodika ir organizavimas

Potemė INTRB 2.2.	Mokymo filosofija
Potemė INTRB 2.3.	Vertinimo procesas
TEMA INTRB 3.	SKRYDŽIŲ VADOVO PROFESIJOS ATEITIES PRISTATYMAS
Potemė INTRB 3.1.	Darbo perspektyvos
2 DALYKAS.	**AVIACIJOS TEISĖ**
TEMA LAWB 1.	AVIACIJOS TEISĖS PRISTATYMAS
Potemė LAWB 1.1.	Aviacijos teisės svarba
TEMA LAWB 2.	TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS
Potemė LAWB 2.1.	ICAO
Potemė LAWB 2.2.	Europos ir kitos agentūros
Potemė LAWB 2.3.	Aviacijos asociacijos
TEMA LAWB 3.	NACIONALINĖS ORGANIZACIJOS
Potemė LAWB 3.1.	Nacionalinės institucijos
Potemė LAWB 3.2.	Nacionalinės teisėkūros procedūros
Potemė LAWB 3.3.	Kompetentinga institucija
Potemė LAWB 3.4.	Nacionalinės aviacijos asociacijos
TEMA LAWB 4.	ATS SAUGOS VALDYMAS
Potemė LAWB 4.1.	Saugos reguliavimas
Potemė LAWB 4.2.	Saugos valdymo sistema
TEMA LAWB 5.	TAISYKLĖS IR REGLAMENTAVIMO TVARKA
Potemė LAWB 5.1.	Matavimo vienetai
Potemė LAWB 5.2.	ATCO licencijų išdavimas ir sertifikavimas
Potemė LAWB 5.3.	ANS apžvalga
Potemė LAWB 5.4.	ATS apžvalga
Potemė LAWB 5.5.	Oro navigacijos informacijos valdymo apžvalga
Potemė LAWB 5.6.	Skrydžių taisyklės
Potemė LAWB 5.7.	Oro erdvė ir ATS maršrutai
Potemė LAWB 5.8.	Skrydžio planas
Potemė LAWB 5.9.	Aerodromai
Potemė LAWB 5.10.	IFR skrydžiams taikomos laukimo procedūros
Potemė LAWB 5.11.	VFR skrydžiams taikomos laukimo procedūros
3 DALYKAS.	**ORO EISMO VALDYMAS**
TEMA ATMB 1.	ORO EISMO VALDYMAS
Potemė ATMB 1.1.	Matavimo vienetų taikymas

Potemė ATMB 1.2.	Skrydžių valdymo (ATC) paslaugos
Potemė ATMB 1.3.	Skrydžių informacijos paslaugos (FIS)
Potemė ATMB 1.4.	Įspėjimo paslauga
Potemė ATMB 1.5.	Konsultacinės oro eismo paslaugos
Potemė ATMB 1.6.	ATS sistemos pajėgumas ir oro eismo srautų valdymas
Potemė ATMB 1.7.	Oro erdvės valdymas (ASM)
TEMA ATMB 2.	AUKŠČIO MATAVIMAS IR SKRYDŽIO LYGIŲ PASKIRSTYMAS
Potemė ATMB 2.1.	Aukščio matavimas
Potemė ATMB 2.2.	Pereinamasis lygis
Potemė ATMB 2.3.	Skrydžio lygių paskirstymas
TEMA ATMB 3.	RADIOTELEFONIJA (RTF)
Potemė ATMB 3.1.	RTF bendrosios veiklos procedūros
TEMA ATMB 4.	ATC LEIDIMAI IR ATC NURODYMAI
Potemė ATMB 4.1.	ATC leidimų tipas ir turinys
Potemė ATMB 4.2.	ATC nurodymai
TEMA ATMB 5.	KOORDINAVIMAS
Potemė ATMB 5.1.	Koordinavimo principai, tipai ir turinys
Potemė ATMB 5.2.	Koordinavimo būtinybė
Potemė ATMB 5.3.	Koordinavimo būdai
TEMA ATMB 6.	DUOMENŲ PATEIKTIS
Potemė ATMB 6.1.	Duomenų rinkimas
Potemė ATMB 6.2.	Duomenų valdymas
TEMA ATMB 7.	SKIRSTYMAS
Potemė ATMB 7.1.	Vertikalusis skirstymas ir procedūros
Potemė ATMB 7.2.	Horizontalusis skirstymas ir procedūros
Potemė ATMB 7.3.	Vizualusis skirstymas
Potemė ATMB 7.4.	Aerodromo skirstymas ir procedūros
Potemė ATMB 7.5.	ATS apžvalgos sistemomis grindžiamas skirstymas
Potemė ATMB 7.6.	Valkčio turbulencijos skirstymas
TEMA ATMB 8.	ORO IR ANTŽEMINĖS SAUGOS SISTEMOS
Potemė ATMB 8.1.	Oro saugos sistemos
Potemė ATMB 8.2.	Antžeminės saugos sistemos
TEMA ATMB 9.	PAGRINDINIAI PRAKTINIAI ĮGŪDŽIAI
Potemė ATMB 9.1.	Eismo valdymo procesas

Potemė ATMB 9.2.	Su visomis kvalifikacijomis susiję pagrindiniai praktiniai įgūdžiai
Potemė ATMB 9.3.	Su aerodromu susiję pagrindiniai praktiniai įgūdžiai
Potemė ATMB 9.4.	Su apžvalga susiję pagrindiniai praktiniai įgūdžiai
4 DALYKAS.	**METEOROLOGIJA**
TEMA METB 1.	METEOROLOGIJOS PRISTATYMAS
Potemė METB 1.1.	Matavimo vienetų taikymas
Potemė METB 1.2.	Aviacija ir meteorologija
Potemė METB 1.3.	Meteorologinio aprūpinimo organizavimas
TEMA METB 2.	ATMOSFERA
Potemė METB 2.1.	Sudėtis ir struktūra
Potemė METB 2.2.	Standartinė atmosfera
Potemė METB 2.3.	Šiluma ir temperatūra
Potemė METB 2.4.	Vanduo atmosferoje
Potemė METB 2.5.	Oro slėgis
TEMA METB 3.	ORO APYKAITA
Potemė METB 3.1.	Bendroji oro apykaita
Potemė METB 3.2.	Oro masės ir priešakinės sistemos
Potemė METB 3.3.	Mezomasto sistemos
Potemė METB 3.4.	Vėjas
TEMA METB 4.	METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI
Potemė METB 4.1.	Debesys
Potemė METB 4.2.	Kritulių tipai
Potemė METB 4.3.	Matomumas
Potemė METB 4.4.	Meteorologiniai pavojai
TEMA METB 5.	AVIACIJAI SKIRTA METEOROLOGINĖ INFORMACIJA
Potemė METB 5.1.	Pranešimai ir ataskaitos
5 DALYKAS.	**NAVIGACIJA**
TEMA NAVB 1.	NAVIGACIJOS PRISTATYMAS
Potemė NAVB 1.1.	Matavimo vienetų taikymas
Potemė NAVB 1.2.	Navigacijos paskirtis ir naudojimas
TEMA NAVB 2.	ŽEMĖ
Potemė NAVB 2.1.	Žemės padėtis ir judėjimas
Potemė NAVB 2.2.	Koordinačių sistema, kryptis ir atstumas

Potemė NAVB 2.3.	Magnetizmas
TEMA NAVB 3.	ŽEMĖLAPIAI IR ORO NAVIGACIJOS SCHEMOS
Potemė NAVB 3.1.	Aviacijos srityje naudojami žemėlapiai ir schemos
TEMA NAVB 4.	NAVIGACIJOS PAGRINDAI
Potemė NAVB 4.1.	Vėjo įtaka
Potemė NAVB 4.2.	Greitis
Potemė NAVB 4.3.	Vizualioji navigacija
Potemė NAVB 4.4.	Navigaciniai skrydžių planavimo aspektai
TEMA NAVB 5.	NAVIGACIJA NAUDOJANT PRIETAISUS
Potemė NAVB 5.1.	Antžeminės sistemos
Potemė NAVB 5.2.	Inercinės navigacijos sistemos
Potemė NAVB 5.3.	Palydovinės sistemos
Potemė NAVB 5.4.	Artėjimo tūpti pagal prietaisus procedūros
TEMA NAVB 6.	NUSTATYTŲ CHARAKTERISTIKŲ NAVIGACIJA
Potemė NAVB 6.1.	Rajono navigacijos principai ir nauda
Potemė NAVB 6.2.	Nustatytų charakteristikų navigacijos pristatymas
Potemė NAVB 6.3.	Nustatytų charakteristikų navigacijos taikymas
TEMA NAVB 7.	NAVIGACIJOS RAIDA
Potemė NAVB 7.1.	Raida ateityje

6 DALYKAS.	**ORLAIVIAI**
TEMA ACFTB 1.	ORLAIVIŲ TEMOS PRISTATYMAS
Potemė ACFTB 1.1.	Matavimo vienetų taikymas
Potemė ACFTB 1.2.	Aviacija ir orlaiviai
TEMA ACFTB 2.	SKRYDŽIO PRINCIPAI
Potemė ACFTB 2.1.	Orlaivius veikiančios jėgos
Potemė ACFTB 2.2.	Struktūrinės orlaivio dalys ir orlaivio valdymas
Potemė ACFTB 2.3.	Skrydžio apribojimai
TEMA ACFTB 3.	ORLAIVIŲ KATEGORIJOS
Potemė ACFTB 3.1.	Orlaivių kategorijos
Potemė ACFTB 3.2.	Valkčio turbulencijos kategorijos
Potemė ACFTB 3.3.	ICAO artėjimo tūpti kategorijos
Potemė ACFTB 3.4.	Aplinkos kategorijos

TEMA ACFTB 4. ORLAIVIO DUOMENYS

Potemė ACFTB 4.1. Pripažinimas

Potemė ACFTB 4.2. Orlaivio naudojimo galimybių duomenys

TEMA ACFTB 5. ORLAIVIŲ VARIKLIAI

Potemė ACFTB 5.1. Stūmokliniai varikliai

Potemė ACFTB 5.2. Reaktyviniai varikliai

Potemė ACFTB 5.3. Turbosraigtiniai varikliai

Potemė ACFTB 5.4. Elektriniai varikliai

Potemė ACFTB 5.5. Aviacijos srityje naudojamos energijos rūšys

TEMA ACFTB 6. ORLAIVIŲ SISTEMOS IR PRIETAISAI

Potemė ACFTB 6.1. Skrydžio prietaisai

Potemė ACFTB 6.2. Navigacijos prietaisai

Potemė ACFTB 6.3. Variklio veikimo patikrai skirti prietaisai

Potemė ACFTB 6.4. Orlaivio elementai ir sistemos

TEMA ACFTB 7. ORLAIVIO NAUDOJIMO GALIMYBĖMS POVEIKĮ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė ACFTB 7.1. Kilimo veiksniai

Potemė ACFTB 7.2. Aukštėjimo veiksniai

Potemė ACFTB 7.3. Skrydžio kreiseriniu lygiu veiksniai

Potemė ACFTB 7.4. Žemėjimo ir pradinio artėjimo tūpti veiksniai

Potemė ACFTB 7.5. Priartėjimo tūpti ir tūpimo veiksniai

Potemė ACFTB 7.6. Ekonominiai veiksniai

Potemė ACFTB 7.7. Aplinkos veiksniai

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

TEMA HUMB 1. ŽMOGAUS ELGSENOS PRISTATYMAS

Potemė HUMB 1.1. Žmogaus veiksnių svarba skrydžių vadovų darbui

TEMA HUMB 2. SVEIKATA IR GEROVĖ

Potemė HUMB 2.1. Tinkamumas pareigoms

Potemė HUMB 2.2. Stresas ir nuovargis

Potemė HUMB 2.3. Medžiagų vartojimas ir atsakomybė

TEMA HUMB 3. ŽMOGAUS ELGSENA

Potemė HUMB 3.1. Individualus elgesys

Potemė HUMB 3.2. Saugos kultūra ir profesinė elgsena

TEMA HUMB 4. ŽMOGIŠKOJI KLAIDA

Potemė HUMB 4.1. Žmogiškosios klaidos apibrėžimas

Potemė HUMB 4.2 Žmogiškųjų klaidų klasifikacija

TEMA HUMB 5. KOMANDINIS DARBAS

Potemė HUMB 5.1. Komandinis darbas ir vaidmenys komandos viduje

TEMA HUMB 6. BENDRAVIMAS

Potemė HUMB 6.1. Bendravimas skrydžių valdymo srityje

Potemė HUMB 6.2. Bendravimo būdai

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

TEMA EQPSB 1. ATC ĮRANGA

Potemė EQPSB 1.1. Pagrindiniai ATC įrangos tipai

TEMA EQPSB 2. RADIJAS

Potemė EQPSB 2.1. Radijo teorija

Potemė EQPSB 2.2. Krypties nustatymas

TEMA EQPSB 3. RYŠIO ĮRANGA

Potemė EQPSB 3.1. Radijo ryšys

Potemė EQPSB 3.2. Kalbinis ryšys tarp ATS padalinių/darbo vietų ir kitų asmenų

Potemė EQPSB 3.3. Duomenų perdavimo ryšys

Potemė EQPSB 3.4. Oro transporto bendrovių ryšys

TEMA EQPSB 4. APŽVALGOS PRISTATYMAS

Potemė EQPSB 4.1. Apžvalgos samprata oro eismo paslaugų teikimo srityje

TEMA EQPSB 5. RADARAS

Potemė EQPSB 5.1 Radaro principai

Potemė EQPSB 5.2. Pagrindinis radaras

Potemė EQPSB 5.3. Antrinis radaras

Potemė EQPSB 5.4. Radarų naudojimas

TEMA EQPSB 6. TRANSLIAVIMO AUTOMATINĖ PRIKLAUSOMOJI APŽVALGA

Potemė EQPSB 6.1. Transliavimo automatinės priklausomosios apžvalgos principai

Potemė EQPSB 6.2.	Transliavimo automatinės priklausomosios apžvalgos naudojimas
TEMA EQPSB 7.	DAUGIAPOZICINĖS APŽVALGOS SISTEMA
Potemė EQPSB 7.1.	Daugiapozicinės apžvalgos sistemos principai
Potemė EQPSB 7.2.	Daugiapozicinės apžvalgos sistemos naudojimas
TEMA EQPSB 8.	DUOMENŲ APDOROJIMAS
Potemė EQPSB 8.1.	Apžvalgos duomenų tinklas
Potemė EQPSB 8.2.	Apžvalgos duomenų tinklo darbo principai
Potemė EQPSB 8.3.	Skrydžio duomenų tvarkymas
TEMA EQPSB 9.	ATEITIES ĮRANGA
Potemė EQPSB 9.1.	Nauji pokyčiai
TEMA EQPSB 10.	ATS AUTOMATIZAVIMAS
Potemė EQPSB 10.1.	Automatizavimo principai
Potemė EQPSB 10.2.	Oro navigacijos fiksuoto ryšio tinklas (AFTN)
Potemė EQPSB 10.3.	Internetinis keitimasis duomenimis
Potemė EQPSB 10.4.	Automatizuotai informacijos sklaidai naudojamos sistemos
TEMA EQPSB 11.	DARBO VIETOS
Potemė EQPSB 11.1.	Darbo vietos įranga
Potemė EQPSB 11.2.	Aerodromo kontrolė
Potemė EQPSB 11.3.	Prieigos skrydžių valdymas
Potemė EQPSB 11.4.	Rajono skrydžių valdymas
9 DALYKAS.	**PROFESINĖ APLINKA**
TEMA PENB 1.	SUPAŽINDINIMAS
Potemė PENB 1.1.	ATS ir aerodromo įranga
TEMA PENB 2.	ORO ERDVĖS NAUDOTOJAI
Potemė PENB 2.1.	Civilinė aviacija
Potemė PENB 2.2.	Karinė aviacija
Potemė PENB 2.3.	Pilotų lūkesčiai ir poreikiai
TEMA PENB 3.	RYŠIAI SU KLIENTAIS
Potemė PENB 3.1.	ATS kaip paslaugų teikėjas
TEMA PENB 4.	APLINKOS APSAUGA
Potemė PENB 4.1.	Aplinkos apsauga“;

26. I priedo 3 priedėlis išbraukiamas;

27. I priedo 4 priedėlis pakeičiamas taip:

„*I priedo 3 priedėlis*

AERODROMO SKRYDŽIŲ VALDYMO KVALIFIKACIJA (ADC)

(Nuoroda: I priedo ATCO dalies D skyriaus 2 skirsnio ATCO.D.010 dalies a punkto 2 papunkčio i dalis)

TURINYS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS
2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ
3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS
4 DALYKAS. METEOROLOGIJA
5 DALYKAS. NAVIGACIJA
6 DALYKAS. ORLAIVIAI
7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI
8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS
9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA
10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS
11 DALYKAS. AERODROMAI

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

TEMA INTR 1. KURSO VALDYMAS
Potemė INTR 1.1. Kurso pristatymas
Potemė INTR 1.2. Kurso administravimas
Potemė INTR 1.3. Studijų medžiaga ir mokymo dokumentai
TEMA INTR 2. ATC MOKYMO KURSO PRISTATYMAS
Potemė INTR 2.1. Kurso turinys ir organizavimas
Potemė INTR 2.2. Mokymo filosofija
Potemė INTR 2.3. Vertinimo procesas

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

TEMA LAW 1. ATCO LICENCIJŲ IR KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMAS
Potemė LAW 1.1. Teisės ir sąlygos
TEMA LAW 2. TAISYKLĖS IR REGLAMENTAVIMO TVARKA
Potemė LAW 2.1. Ataskaitos
Potemė LAW 2.2. Oro erdvė
TEMA LAW 3. ATS SAUGOS VALDYMAS
Potemė LAW 3.1. Grįžtamojo ryšio procesas
Potemė LAW 3.2. Saugos tyrimas

3 DALYKAS.	**ORO EISMO VALDYMAS**
TEMA ATM 1.	PASLAUGŲ TEIKIMAS
Potemė ATM 1.1.	Aerodromo skrydžių valdymo paslaugos
Potemė ATM 1.2.	Skrydžių informacijos paslaugos (FIS)
Potemė ATM 1.3.	Įspėjimo paslauga (ALRS)
Potemė ATM 1.4.	ATS sistemos pajėgumas ir oro eismo srautų valdymas
TEMA ATM 2.	BENDRAVIMAS
Potemė ATM 2.1.	Veiksmingas bendravimas
TEMA ATM 3.	ATC LEIDIMAI IR ATC NURODYMAI
Potemė ATM 3.1.	ATC leidimai
Potemė ATM 3.2.	ATC nurodymai
TEMA ATM 4.	KOORDINAVIMAS
Potemė ATM 4.1.	Koordinavimo būtinybė
Potemė ATM 4.2.	Koordinavimo priemonės ir metodai
Potemė ATM 4.3.	Koordinavimo procedūros
TEMA ATM 5.	AUKŠČIO MATAVIMAS IR SKRYDŽIO LYGIŲ PASKIRSTYMAS
Potemė ATM 5.1.	Aukščio matavimas
Potemė ATM 5.2.	Vietovės perskridimo aukštis
TEMA ATM 6.	SKIRSTYMAS
Potemė ATM 6.1.	Išskrendančių orlaivių skirstymas
Potemė ATM 6.2.	Išskrendančių orlaivių ir atskrendančių orlaivių skirstymas
Potemė ATM 6.3.	Tūpiančių orlaivių ir anksčiau pradėjusių tūpti orlaivių ar išskrendančių orlaivių skirstymas
Potemė ATM 6.4.	Laiku grindžiamas valkčio turbulencijos išilginis skirstymas
Potemė ATM 6.5.	Sumažinti skirstymo minimumai
TEMA ATM 7.	ORO IR ANTŽEMINĖS SAUGOS SISTEMOS
Potemė ATM 7.1.	Oro saugos sistemos
Potemė ATM 7.2.	Antžeminės saugos sistemos
TEMA ATM 8.	DUOMENŲ PATEIKTIS
Potemė ATM 8.1.	Duomenų valdymas
TEMA ATM 9.	VEIKLOS APLINKA (IMITUOJAMOJI)
Potemė ATM 9.1.	Veiklos aplinkos vientisumas
Potemė ATM 9.2.	Veiklos procedūrų galiojimo tikrinimas
Potemė ATM 9.3.	Kontrolės perdavimas ir perėmimas

TEMA ATM 10.	AERODROMO SKRYDŽIŲ VALDYMO PASLAUGŲ TEIKIMAS
Potemė ATM 10.1.	Atsakomybė už paslaugų teikimą
Potemė ATM 10.2.	Eismo valdymo procesas
Potemė ATM 10.3.	Antžeminiai navigacijos žiburiai
Potemė ATM 10.4.	Aerodromo skrydžių valdymo vadavietės orlaiviams perduodama informacija
Potemė ATM 10.5.	Aerodromo eismo valdymas
Potemė ATM 10.6.	Oro eismo valdymas
Potemė ATM 10.7.	Naudojamas kilimo ir tūpimo takas
Potemė ATM 10.8.	Išskrendantys orlaiviai
Potemė ATM 10.9.	Atskrendantys orlaiviai
Potemė ATM 10.10.	Specialieji skrydžiai pagal VFR
Potemė ATM 10.11.	Skrydžiai prasto matomumo sąlygomis
Potemė ATM 10.12.	Aerodromo skrydžių valdymo paslaugų teikimas naudojant pažangias sistemas

4 DALYKAS.	**METEOROLOGIJA**
TEMA MET 1.	METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI
Potemė MET 1.1.	Meteorologiniai reiškiniai
TEMA MET 2.	METEOROLOGINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI
Potemė MET 2.1.	Meteorologiniai prietaisai
Potemė MET 2.2.	Kiti meteorologinių duomenų šaltiniai

5 DALYKAS.	**NAVIGACIJA**
TEMA ATM 1.	ŽEMĖLAPIAI IR ORO NAVIGACIJOS SCHEMOS
Potemė NAV 1.1.	Žemėlapiai ir schemos
TEMA NAV 2.	NAVIGACIJA PAGAL PRIETAISUS
Potemė NAV 2.1.	Navigacijos sistemos
Potemė NAV 2.2.	Nusistovėjęs artėjimas tūpti
Potemė NAV 2.3.	Išskridimas ir atskridimas pagal prietaisus
Potemė NAV 2.4.	Palydovinės sistemos
Potemė NAV 2.5.	Nustatytų charakteristikų navigacijos taikymas

6 DALYKAS.	**ORLAIVIAI**
TEMA ACFT 1.	ORLAIVIŲ PRIETAISAI
Potemė ACFT 1.1.	Orlaivių prietaisai
TEMA ACFT 2.	ORLAIVIŲ KATEGORIJOS
Potemė ACFT 2.1.	Valkčio turbulencija

Potemė ACFT 2.2.	ICAO artėjimo tūpti kategorijų taikymas
TEMA ACFT 3.	ORLAIVIO NAUDOJIMO GALIMYBĖMS POVEIKĮ DARANTYS VEIKSNIAI
Potemė ACFT 3.1.	Kilimo veiksniai
Potemė ACFT 3.2.	Aukštėjimo veiksniai
Potemė ACFT 3.3.	Priartėjimo tūpti ir tūpimo veiksniai
Potemė ACFT 3.4.	Ekonominiai veiksniai
Potemė ACFT 3.5.	Aplinkos veiksniai
TEMA ACFT 4.	ORLAIVIO DUOMENYS
Potemė ACFT 4.1.	Orlaivių tipų atpažinimas
Potemė ACFT 4.2.	Orlaivio naudojimo galimybių duomenys
7 DALYKAS.	**ŽMOGAUS VEIKSNIAI**
TEMA HUM 1.	INFORMACIJOS APDOROJIMAS
Potemė HUM 1.1.	Pažinimas ir jį veikiantys veiksniai
Potemė HUM 1.2.	Informuotumas apie padėtį
Potemė HUM 1.3.	Sprendimų priėmimas
HUM 2 TEMA.	SVEIKATAI IR GEROVEI ĮTAKĄ DARANTYS VEIKSNIAI
Potemė HUM 2.1.	Nuovargis
Potemė HUM 2.2.	Stresas
TEMA HUM 3.	GRĖSMIŲ IR KLAIDŲ VALDYMAS
Potemė HUM 3.1.	Grėsmių ir klaidų valdymo sistema
Potemė HUM 3.2.	Taikomasis grėsmių ir klaidų valdymas
TEMA HUM 4.	KOMANDINIS DARBAS
Potemė HUM 4.1.	Komandinio darbo nauda
Potemė HUM 4.2.	Konfliktų valdymas
TEMA HUM 5.	SISTEMA
Potemė HUM 5.1.	ATM/ANS sistemų koncepcija
TEMA HUMB 6.	BENDRAVIMAS
Potemė HUM 6.1.	Veiksmingas bendravimas
Potemė HUM 6.2.	Veiksmingas grįžtamasis ryšys
8 DALYKAS.	**ĮRANGA IR SISTEMOS**
TEMA EQPS 1.	KALBINIS RYŠYS
Potemė EQPS 1.1.	Radijo ryšys
Potemė EQPS 1.2.	Kitoks kalbinis ryšys

TEMA EQPS 2.	ATS AUTOMATIZAVIMAS
Potemė EQPS 2.1.	Oro navigacijos fiksuoto ryšio tinklas (AFTN)
Potemė EQPS 2.2.	Automatinis keitimasis duomenimis
TEMA EQPS 3.	SKRYDŽIŲ VADOVO DARBO VIETA
Potemė EQPS 3.1.	Įrangos naudojimas ir stebėsena
Potemė EQPS 3.2.	Padėties ore rodytuvai ir informacinės sistemos
Potemė EQPS 3.3.	Skrydžio duomenų sistemos
TEMA EQPS 4.	ATEITIES ĮRANGA
Potemė EQPS 4.1.	Nauji pokyčiai
TEMA EQPS 5.	ĮRANGOS IR SISTEMŲ NAUDOJIMO RIBOS BEI VEIKIMO BLOGĖJIMAS
Potemė EQPS 5.1.	Reakcija į naudojimo ribas
Potemė EQPS 5.2.	Ryšio įrangos veikimo blogėjimas
Potemė EQPS 5.3.	Navigacinės veikimo blogėjimas

9 DALYKAS.	**PROFESINĖ APLINKA**
TEMA PEN 1.	SUPAŽINDINIMAS
Potemė PEN 1.1.	Mokomasis apsilankymas aerodrome
TEMA PEN 2.	ORO ERDVĖS NAUDOTOJAI
Potemė PEN 2.1.	Civilinės ATS veiklos dalyviai
Potemė PEN 2.2.	Karinės ATS veiklos dalyviai
TEMA PEN 3.	RYŠIAI SU KLIENTAIS
Potemė PEN 3.1.	Paslaugų teikimas ir naudotojų poreikiai
TEMA PEN 4.	APLINKOS APSAUGA
Potemė PEN 4.1.	Aplinkos apsauga

10 DALYKAS.	**NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS**
TEMA ABES 1.	NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS
Potemė ABES 1.1.	Neįprastų ir avarinių situacijų apžvalga
TEMA ABES 2.	ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMAS
Potemė ABES 2.1.	Bendravimo veiksmingumas
Potemė ABES 2.2.	Protinės perkrovos vengimas
Potemė ABES 2.3.	Abipusis oro ir žemės ryšys
TEMA ABES 3.	NEĮPRASTOMS IR AVARINĖMS SITUACIJOMS TAIKOMA TVARKA
Potemė ABES 3.1.	Neįprastoms ir avarinėms situacijoms skirtos tvarkos taikymas
Potemė ABES 3.2.	Radijo įrangos gedimas

Potemė ABES 3.3. Neteisėti veiksmai ir grasinimas susprogdinti orlaivį

Potemė ABES 3.4. Nuklydę arba neatpažinti orlaiviai

Potemė ABES 3.5. Įsibrovimas į kilimo ir tūpimo taką

Potemė ABES 3.6. Civilinių orlaivių gaudymas

11 DALYKAS. AERODROMAI

TEMA AGA 1. SU AERODROMU SUSIJĘ DUOMENYS, AERODROMO IŠDĖSTYMAS IR KOORDINAVIMAS

Potemė AGA 1.1. Apibrėžtys

Potemė AGA 1.2. Koordinavimas

TEMA AGA 2. JUDĖJIMO LAUKAS

Potemė AGA 2.1. Judėjimo laukas

Potemė AGA 2.2. Manevravimo laukas

Potemė AGA 2.3. Kilimo ir tūpimo takai

TEMA AGA 3. KLIŪTYS

Potemė AGA 3.1. Aerodromų oro erdvė su pašalintomis kliūtimis

TEMA AGA 4. ĮVAIRI ĮRANGA

Potemė AGA 4.1. Vieta“;

28. I priedo 5 priedėlis pakeičiamas taip:

„*I priedo 4 priedėlis*

PRIEIGOS PROCEDŪRINIO SKRYDŽIŲ VALDYMO KVALIFIKACIJA (APP)

(Nuoroda: I priedo ATCO dalies D skyriaus 2 skirsnio ATCO.D.010 dalies a punkto 2 papunkčio ii dalis)

TURINYS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

11 DALYKAS. AERODROMAI

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

TEMA INTR 1. KURSO VALDYMAS

Potemė INTR 1.1. Kurso pristatymas

Potemė INTR 1.2. Kurso administravimas

Potemė INTR 1.3. Studijų medžiaga ir mokymo dokumentai

TEMA INTR 2. ATC MOKYMO KURSO PRISTATYMAS

Potemė INTR 2.1. Kurso turinys ir organizavimas

Potemė INTR 2.2. Mokymo filosofija

Potemė INTR 2.3. Vertinimo procesas

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

TEMA LAW 1. ATCO LICENCIJŲ IR KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMAS

Potemė LAW 1.1. Teisės ir sąlygos

TEMA LAW 2. TAISYKLĖS IR REGLAMENTAVIMO TVARKA

Potemė LAW 2.1. Ataskaitos

Potemė LAW 2.2. Oro erdvė

TEMA LAW 3. ATS SAUGOS VALDYMAS

Potemė LAW 3.1. Grįžtamojo ryšio procesas

Potemė LAW 3.2. Saugos tyrimas

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

TEMA ATM 1. PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 1.1. Skrydžių valdymo (ATC) paslaugos

Potemė ATM 1.2. Skrydžių informacijos paslaugos (FIS)

Potemė ATM 1.3. Įspėjimo paslauga (ALRS)

Potemė ATM 1.4. ATS sistemos pajėgumas ir oro eismo srautų valdymas

Potemė ATM 1.5. Oro erdvės valdymas (ASM)

TEMA ATM 2. BENDRAVIMAS

Potemė ATM 2.1. Veiksmingas bendravimas

TEMA ATM 3. ATC LEIDIMAI IR ATC NURODYMAI

Potemė ATM 3.1. ATC leidimai

Potemė ATM 3.2. ATC nurodymai

TEMA ATM 4. KOORDINAVIMAS

Potemė ATM 4.1. Koordinavimo būtinybė

Potemė ATM 4.2. Koordinavimo priemonės ir metodai

Potemė ATM 4.3. Koordinavimo procedūros

TEMA ATM 5. AUKŠČIO MATAVIMAS IR SKRYDŽIO LYGIŲ PASKIRSTYMAS

Potemė ATM 5.1. Aukščio matavimas

Potemė ATM 5.2. Vietovės perskridimo aukštis

TEMA ATM 6. SKIRSTYMAS

Potemė ATM 6.1. Vertikalusis skirstymas

Potemė ATM 6.2. Horizontalusis skirstymas

Potemė ATM 6.3. Skirstymo funkcijų perdavimas

ATM 7 TEMA. ORO SAUGOS SISTEMOS

Potemė ATM 7.1. Oro saugos sistemos

TEMA ATM 8. DUOMENŲ PATEIKTIS

Potemė ATM 8.1. Duomenų valdymas

TEMA ATM 9. VEIKLOS APLINKA (IMITUOJAMOJI)

Potemė ATM 9.1. Veiklos aplinkos vientisumas

Potemė ATM 9.2. Veiklos procedūrų galiojimo tikrinimas

Potemė ATM 9.3. Kontrolės perdavimas ir perėmimas

TEMA ATM 10. SKRYDŽIŲ VALDYMO PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 10.1. Atsakomybė ir informacijos apdorojimas

Potemė ATM 10.2. Prieigos skrydžių valdymas

Potemė ATM 10.3. Eismo valdymo procesas

Potemė ATM 10.4. Eismo valdymas

TEMA ATM 11. LAUKIMAS

Potemė ATM 11.1. Bendrosios laukimo procedūros

Potemė ATM 11.2. Artėjantys tūpti orlaiviai

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

TEMA MET 1. METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI

Potemė MET 1.1. Meteorologiniai reiškiniai

TEMA MET 2. METEOROLOGINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

Potemė MET 2.1. Meteorologinės informacijos šaltiniai

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

TEMA ATM 1. ŽEMĖLAPIAI IR ORO NAVIGACIJOS SCHEMOS

Potemė NAV 1.1. Žemėlapiai ir schemos

TEMA NAV 2. NAVIGACIJA PAGAL PRIETAISUS

Potemė NAV 2.1. Navigacijos sistemos

Potemė NAV 2.2. Nusistovėjęs artėjimas tūpti

Potemė NAV 2.3. Išskridimas ir atskridimas pagal prietaisus

Potemė NAV 2.4. Navigacinė pagalba

Potemė NAV 2.5. Palydovinės sistemos

Potemė NAV 2.6. Nustatytų charakteristikų navigacijos taikymas

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

TEMA ACFT 1. ORLAIVIŲ PRIETAISAI

Potemė ACFT 1.1. Orlaivių prietaisai

TEMA ACFT 2. ORLAIVIŲ KATEGORIJOS

Potemė ACFT 2.1. Valkčio turbulencija

Potemė ACFT 2.2. ICAO artėjimo tūpti kategorijų taikymas

TEMA ACFT 3. ORLAIVIO NAUDOJIMO GALIMYBĖMS POVEIKĮ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė ACFT 3.1. Aukštėjimo veiksniai

Potemė ACFT 3.2. Skrydžio kreiseriniu lygiu veiksniai

Potemė ACFT 3.3. Žemėjimo ir pradinio artėjimo tūpti veiksniai

Potemė ACFT 3.4. Priartėjimo tūpti ir tūpimo veiksniai

Potemė ACFT 3.5. Ekonominiai veiksniai

Potemė ACFT 3.6. Aplinkos veiksniai

TEMA ACFT 4. ORLAIVIO DUOMENYS

Potemė ACFT 4.1. Orlaivio naudojimo galimybių duomenys

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

TEMA HUM 1. INFORMACIJOS APDOROJIMAS

Potemė HUM 1.1. Pažinimas ir jį veikiantys veiksniai

Potemė HUM 1.2. Informuotumas apie padėtį

Potemė HUM 1.3. Sprendimų priėmimas

HUM 2 TEMA. SVEIKATAI IR GEROVEI ĮTAKĄ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė HUM 2.1. Nuovargis

Potemė HUM 2.2. Stresas

TEMA HUM 3. GRĖSMIŲ IR KLAIDŲ VALDYMAS

Potemė HUM 3.1. Grėsmių ir klaidų valdymo sistema

Potemė HUM 3.2. Taikomasis grėsmių ir klaidų valdymas

TEMA HUM 4. KOMANDINIS DARBAS

Potemė HUM 4.1. Komandinio darbo nauda

Potemė HUM 4.2. Konfliktų valdymas

TEMA HUM 5. SISTEMA

Potemė HUM 5.1. ATM/ANS sistemų koncepcija

TEMA HUM 6. BENDRAVIMAS

Potemė HUM 6.1. Veiksmingas bendravimas

Potemė HUM 6.2. Veiksmingas grįžtamasis ryšys

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

TEMA EQPS 1. KALBINIS RYŠYS

Potemė EQPS 1.1. Radijo ryšys

Potemė EQPS 1.2. Kitoks kalbinis ryšys

TEMA EQPS 2. ATS AUTOMATIZAVIMAS

Potemė EQPS 2.1. Oro navigacijos fiksuoto ryšio tinklas (AFTN)

Potemė EQPS 2.2. Automatinis keitimasis duomenimis

TEMA EQPS 3. SKRYDŽIŲ VADOVO DARBO VIETA

Potemė EQPS 3.1. Įrangos naudojimas ir stebėsena

Potemė EQPS 3.2. Padėties ore rodytuvai ir informacinės sistemos

Potemė EQPS 3.3. Skrydžio duomenų sistemos

TEMA EQPS 4. ATEITIES ĮRANGA

Potemė EQPS 4.1. Nauji pokyčiai

TEMA EQPS 5. ĮRANGOS IR SISTEMŲ NAUDOJIMO RIBOS BEI VEIKIMO BLOGĖJIMAS

Potemė EQPS 5.1. Reakcija į naudojimo ribas

Potemė EQPS 5.2. Ryšio įrangos veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.3. Navigacinės veikimo blogėjimas

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

TEMA PEN 1. SUPAŽINDINIMAS

Potemė PEN 1.1. Mokomasis apsilankymas prieigų skrydžių valdymo vadavietėje

TEMA PEN 2. ORO ERDVĖS NAUDOTOJAI

Potemė PEN 2.1. Civilinės ATS veiklos dalyviai

Potemė PEN 2.2. Karinės ATS veiklos dalyviai

TEMA PEN 3. RYŠIAI SU KLIENTAIS

Potemė PEN 3.1. Paslaugų teikimas ir naudotojų poreikiai

TEMA PEN 4. APLINKOS APSAUGA

Potemė PEN 4.1. Aplinkos apsauga

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

TEMA ABES 1. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

Potemė ABES 1.1. Neįprastų ir avarinių situacijų apžvalga

TEMA ABES 2. ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMAS

Potemė ABES 2.1. Bendravimo veiksmingumas

Potemė ABES 2.2. Protinės perkrovos vengimas

Potemė ABES 2.3. Abipusis oro ir žemės ryšys

TEMA ABES 3. NEĮPRASTOMS IR AVARINĖMS SITUACIJOMS TAIKOMA TVARKA

Potemė ABES 3.1. Neįprastoms ir avarinėms situacijoms skirtos tvarkos taikymas

Potemė ABES 3.2. Radijo įrangos gedimas

Potemė ABES 3.3. Neteisėti veiksmai ir grasinimas susprogdinti orlaivį

Potemė ABES 3.4. Nuklydę arba neatpažinti orlaiviai

Potemė ABES 3.5. Nukrypimas nuo paskirties vietos

Potemė ABES 3.6. Civilinių orlaivių gaudymas

11 DALYKAS. AERODROMAI

TEMA AGA 1. SU AERODROMU SUSIJĘ DUOMENYS, AERODROMO IŠDĖSTYMAS IR KOORDINAVIMAS

Potemė AGA 1.1. Apibrėžtys

Potemė AGA 1.2. Koordinavimas

TEMA AGA 2. JUDĖJIMO LAUKAS

Potemė AGA 2.1. Judėjimo laukas

Potemė AGA 2.2. Manevravimo laukas

Potemė AGA 2.3. Kilimo ir tūpimo takai

TEMA AGA 3. KLIŪTYS

Potemė AGA 3.1. Aerodromų oro erdvė su pašalintomis kliūtimis

TEMA AGA 4. ĮVAIRI ĮRANGA

Potemė AGA 4.1. Vieta“;

29. I priedo 6 priedėlis pakeičiamas taip:

„*I priedo 5 priedėlis*

RAJONO PROCEDŪRINIO SKRYDŽIŲ VALDYMO KVALIFIKACIJA (ACP)

(Nuoroda: I priedo (ATCO DALIES) D skyriaus 2 skirsnio ATCO.D.010 dalies a punkto 2 dalies iii papunktis)

TURINYS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

TEMA INTR 1. KURSO VALDYMAS

Potemė INTR 1.1. Kurso pristatymas

Potemė INTR 1.2. Kurso administravimas

Potemė INTR 1.3. Studijų medžiaga ir mokymo dokumentai

TEMA INTR 2. ATC MOKYMO KURSO PRISTATYMAS

Potemė INTR 2.1. Kurso turinys ir organizavimas

Potemė INTR 2.2. Mokymo filosofija

Potemė INTR 2.3. Vertinimo procesas

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

TEMA LAW 1. ATCO LICENCIJŲ IR KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMAS

Potemė LAW 1.1. Teisės ir sąlygos

TEMA LAW 2. TAISYKLĖS IR REGLAMENTAVIMO TVARKA

Potemė LAW 2.1. Ataskaitos

Potemė LAW 2.2. Oro erdvė

TEMA LAW 3. ATS SAUGOS VALDYMAS

Potemė LAW 3.1. Grįžtamojo ryšio procesas

Potemė LAW 3.2. Saugos tyrimas

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

TEMA ATM 1. PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 1.1. Skrydžių valdymo (ATC) paslaugos

Potemė ATM 1.2. Skrydžių informacijos paslaugos (FIS)

Potemė ATM 1.3. Įspėjimo paslauga (ALRS)

Potemė ATM 1.4. ATS sistemos pajėgumas ir oro eismo srautų valdymas

Potemė ATM 1.5. Oro erdvės valdymas (ASM)

TEMA ATM 2. BENDRAVIMAS

Potemė ATM 2.1. Veiksmingas bendravimas

TEMA ATM 3. ATC LEIDIMAI IR ATC NURODYMAI

Potemė ATM 3.1. ATC leidimai

Potemė ATM 3.2. ATC nurodymai

TEMA ATM 4. KOORDINAVIMAS

Potemė ATM 4.1. Koordinavimo būtinybė

Potemė ATM 4.2. Koordinavimo priemonės ir metodai

Potemė ATM 4.3. Koordinavimo procedūros

TEMA ATM 5. AUKŠČIO MATAVIMAS IR SKRYDŽIO LYGIŲ PASKIRSTYMAS

Potemė ATM 5.1. Aukščio matavimas

Potemė ATM 5.2. Vietovės perskridimo aukštis

TEMA ATM 6. SKIRSTYMAS

Potemė ATM 6.1. Vertikalusis skirstymas

Potemė ATM 6.2. Horizontalusis skirstymas

ATM 7 TEMA. ORO SAUGOS SISTEMOS

Potemė ATM 7.1. Oro saugos sistemos

TEMA ATM 8. DUOMENŲ PATEIKTIS

Potemė ATM 8.1. Duomenų valdymas

TEMA ATM 9. VEIKLOS APLINKA (IMITUOJAMOJI)

Potemė ATM 9.1. Veiklos aplinkos vientisumas

Potemė ATM 9.2. Veiklos procedūrų galiojimo tikrinimas

Potemė ATM 9.3. Kontrolės perdavimas ir perėmimas

TEMA ATM 10. SKRYDŽIŲ VALDYMO PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 10.1. Atsakomybė ir informacijos apdorojimas

Potemė ATM 10.2. Rajono skrydžių valdymas

Potemė ATM 10.3. Eismo valdymo procesas

Potemė ATM 10.4. Eismo valdymas

TEMA ATM 11. LAUKIMAS

Potemė ATM 11.1. Bendrosios laukimo procedūros

Potemė ATM 11.2. Laukiantys orlaiviai

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

TEMA MET 1. METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI

Potemė MET 1.1. Meteorologiniai reiškiniai

TEMA MET 2. METEOROLOGINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

Potemė MET 2.1. Meteorologinės informacijos šaltiniai

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

TEMA ATM 1. ŽEMĖLAPIAI IR ORO NAVIGACIJOS SCHEMOS

Potemė NAV 1.1. Žemėlapiai ir schemos

TEMA NAV 2. NAVIGACIJA PAGAL PRIETAISUS

Potemė NAV 2.1. Navigacijos sistemos

Potemė NAV 2.2. Navigacinė pagalba

Potemė NAV 2.3. Nustatytų charakteristikų navigacijos taikymas

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

TEMA ACFT 1. ORLAIVIŲ PRIETAISAI

Potemė ACFT 1.1. Orlaivių prietaisai

TEMA ACFT 2. ORLAIVIŲ KATEGORIJOS

Potemė ACFT 2.1. Valkčio turbulencija

TEMA ACFT 3. ORLAIVIO NAUDOJIMO GALIMYBĖMS POVEIKĮ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė ACFT 3.1. Aukštėjimo veiksniai

Potemė ACFT 3.2. Skrydžio kreiseriniu lygiu veiksniai

Potemė ACFT 3.3. Žemėjimo veiksniai

Potemė ACFT 3.4. Ekonominiai veiksniai

Potemė ACFT 3.5. Aplinkos veiksniai

TEMA ACFT 4. ORLAIVIO DUOMENYS

Potemė ACFT 4.1. Orlaivio naudojimo galimybių duomenys

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

TEMA HUM 1. INFORMACIJOS APDOROJIMAS

Potemė HUM 1.1. Pažinimas ir jį veikiantys veiksniai

Potemė HUM 1.2. Informuotumas apie padėtį

Potemė HUM 1.3. Sprendimų priėmimas

HUM 2 TEMA. SVEIKATAI IR GEROVEI ĮTAKĄ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė HUM 2.1. Nuovargis

Potemė HUM 2.2. Stresas

TEMA HUM 3. GRĖSMIŲ IR KLAIDŲ VALDYMAS

Potemė HUM 3.1. Grėsmių ir klaidų valdymo sistema

Potemė HUM 3.2. Taikomasis grėsmių ir klaidų valdymas

TEMA HUM 4. KOMANDINIS DARBAS

Potemė HUM 4.1. Komandinio darbo nauda

Potemė HUM 4.2. Konfliktų valdymas

TEMA HUM 5. SISTEMA

Potemė HUM 5.1. ATM/ANS sistemų koncepcija

TEMA HUM 6. BENDRAVIMAS

Potemė HUM 6.1. Veiksmingas bendravimas

Potemė HUM 6.2. Veiksmingas grįžtamasis ryšys

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

TEMA EQPS 1. KALBINIS RYŠYS

Potemė EQPS 1.1. Radijo ryšys

Potemė EQPS 1.2. Kitoks kalbinis ryšys

TEMA EQPS 2. ATS AUTOMATIZAVIMAS

Potemė EQPS 2.1. Oro navigacijos fiksuoto ryšio tinklas (AFTN)

Potemė EQPS 2.2. Automatinis keitimasis duomenimis

TEMA EQPS 3. SKRYDŽIŲ VADOVO DARBO VIETA

Potemė EQPS 3.1. Įrangos naudojimas ir stebėsena

Potemė EQPS 3.2. Padėties ore rodytuvai ir informacinės sistemos

Potemė EQPS 3.3. Skrydžio duomenų sistemos

TEMA EQPS 4. ATEITIES ĮRANGA

Potemė EQPS 4.1. Nauji pokyčiai

TEMA EQPS 5. ĮRANGOS IR SISTEMŲ NAUDOJIMO RIBOS BEI VEIKIMO BLOGĖJIMAS

Potemė EQPS 5.1. Reakcija į naudojimo ribas

Potemė EQPS 5.2. Ryšio įrangos veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.3. Navigacinės veikimo blogėjimas

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

TEMA PEN 1. SUPAŽINDINIMAS

Potemė PEN 1.1. Mokomasis apsilankymas rajono skrydžių valdymo vadavietėje

TEMA PEN 2. ORO ERDVĖS NAUDOTOJAI

Potemė PEN 2.1. Civilinės ATS veiklos dalyviai

Potemė PEN 2.2. Karinės ATS veiklos dalyviai

TEMA PEN 3. RYŠIAI SU KLIENTAIS

Potemė PEN 3.1. Paslaugų teikimas ir naudotojų poreikiai

TEMA PEN 4. APLINKOS APSAUGA

Potemė PEN 4.1. Aplinkos apsauga

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

TEMA ABES 1. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

Potemė ABES 1.1. Neįprastų ir avarinių situacijų apžvalga

TEMA ABES 2. ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMAS

Potemė ABES 2.1. Bendravimo veiksmingumas

Potemė ABES 2.2. Protinės perkrovos vengimas

Potemė ABES 2.3. Abipusis oro ir žemės ryšys

TEMA ABES 3. NEĮPRASTOMS IR AVARINĖMS SITUACIJOMS TAIKOMA TVARKA

Potemė ABES 3.1. Neįprastoms ir avarinėms situacijoms skirtos tvarkos taikymas

Potemė ABES 3.2. Radijo įrangos gedimas

Potemė ABES 3.3. Neteisėti veiksmai ir grasinimas susprogdinti orlaivį

Potemė ABES 3.4. Nuklydę arba neatpažinti orlaiviai

Potemė ABES 3.5. Nukrypimas nuo paskirties vietos

Potemė ABES 3.6. Civilinių orlaivių gaudymas“;

30. I priedo 7 priedėlis pakeičiamas taip:

„I priedo 6 priedėlis

PRIEIGOS STEBIMOJO SKRYDŽIŲ VALDYMO KVALIFIKACIJA (APS)

(Nuoroda: I priedo (ATCO DALIES) D skyriaus 2 skirsnio ATCO.D.010 taisyklės a punkto 2 dalies iv papunktis)

TURINYS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

11 DALYKAS. AERODROMAI

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

TEMA INTR 1. KURSO VALDYMAS

Potemė INTR 1.1. Kurso pristatymas

Potemė INTR 1.2. Kurso administravimas

Potemė INTR 1.3. Studijų medžiaga ir mokymo dokumentai

TEMA INTR 2. ATC MOKYMO KURSO PRISTATYMAS

Potemė INTR 2.1. Kurso turinys ir organizavimas

Potemė INTR 2.2. Mokymo filosofija

Potemė INTR 2.3. Vertinimo procesas

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

TEMA LAW 1. ATCO LICENCIJŲ IR KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMAS

Potemė LAW 1.1. Teisės ir sąlygos

TEMA LAW 2. TAISYKLĖS IR REGLAMENTAVIMO TVARKA

Potemė LAW 2.1. Ataskaitos

Potemė LAW 2.2. Oro erdvė

TEMA LAW 3. ATS SAUGOS VALDYMAS

Potemė LAW 3.1. Grįžtamojo ryšio procesas

Potemė LAW 3.2. Saugos tyrimas

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

TEMA ATM 1. PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 1.1. Skrydžių valdymo (ATC) paslaugos

Potemė ATM 1.2. Skrydžių informacijos paslaugos (FIS)

Potemė ATM 1.3. Įspėjimo paslauga (ALRS)

Potemė ATM 1.4. ATS sistemos pajėgumas ir oro eismo srautų valdymas

Potemė ATM 1.5. Oro erdvės valdymas (ASM)

TEMA ATM 2. BENDRAVIMAS

Potemė ATM 2.1. Veiksmingas bendravimas

TEMA ATM 3. ATC LEIDIMAI IR ATC NURODYMAI

Potemė ATM 3.1. ATC leidimai

Potemė ATM 3.2. ATC nurodymai

TEMA ATM 4. KOORDINAVIMAS

Potemė ATM 4.1. Koordinavimo būtinybė

Potemė ATM 4.2. Koordinavimo priemonės ir metodai

Potemė ATM 4.3. Koordinavimo procedūros

TEMA ATM 5. AUKŠČIO MATAVIMAS IR SKRYDŽIO LYGIŲ PASKIRSTYMAS

Potemė ATM 5.1. Aukščio matavimas

Potemė ATM 5.2. Vietovės perskridimo aukštis

TEMA ATM 6. SKIRSTYMAS

Potemė ATM 6.1. Vertikalusis skirstymas

Potemė ATM 6.2. Išilginis skirstymas apžvalgos aplinkoje

Potemė ATM 6.3. Skirstymo funkcijų perdavimas

Potemė ATM 6.4. Atstumu grindžiamas valkčio turbulencijos skirstymas

Potemė ATM 6.5. ATS apžvalgos sistemomis grindžiamas skirstymas

TEMA ATM 7. ORO IR ANTŽEMINĖS SAUGOS SISTEMOS

Potemė ATM 7.1. Oro saugos sistemos

Potemė ATM 7.2. Antžeminės saugos sistemos

TEMA ATM 8. DUOMENŲ PATEIKTIS

Potemė ATM 8.1. Duomenų valdymas

TEMA ATM 9. VEIKLOS APLINKA (IMITUOJAMOJI)

Potemė ATM 9.1. Veiklos aplinkos vientisumas

Potemė ATM 9.2. Veiklos procedūrų galiojimo tikrinimas

Potemė ATM 9.3. Kontrolės perdavimas ir perėmimas

TEMA ATM 10. SKRYDŽIŲ VALDYMO PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 10.1. Atsakomybė ir informacijos apdorojimas

Potemė ATM 10.2. ATS apžvalgos paslaugos

Potemė ATM 10.3. Eismo valdymo procesas

Potemė ATM 10.4. Eismo valdymas

Potemė ATM 10.5. Valdymo paslaugų teikimas naudojant pažangias sistemas

TEMA ATM 11. LAUKIMAS

Potemė ATM 11.1. Bendrosios laukimo procedūros

Potemė ATM 11.2. Artėjantys tūpti orlaiviai

Potemė ATM 11.3. Laukimas apžvalgos aplinkoje

TEMA ATM 12. ATPAŽINIMAS

Potemė ATM 12.1. Atpažinimo inicijavimas

Potemė ATM 12.2. Atpažinimo išlaikymas

Potemė ATM 12.3. Atpažinimo nutrūkimas

Potemė ATM 12.4. Informacija apie orlaivio buvimo vietą

Potemė ATM 12.5. Atpažinimo perdavimas

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

TEMA MET 1. METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI

Potemė MET 1.1. Meteorologiniai reiškiniai

TEMA MET 2. METEOROLOGINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

Potemė MET 2.1. Meteorologinės informacijos šaltiniai

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

TEMA ATM 1. ŽEMĖLAPIAI IR ORO NAVIGACIJOS SCHEMOS

Potemė NAV 1.1. Žemėlapiai ir schemos

TEMA NAV 2. NAVIGACIJA PAGAL PRIETAISUS

Potemė NAV 2.1. Navigacijos sistemos

Potemė NAV 2.2. Nusistovėjęs artėjimas tūpti

Potemė NAV 2.3. Išskridimas ir atskridimas pagal prietaisus

Potemė NAV 2.4. Navigacinė pagalba

Potemė NAV 2.5. Palydovinės sistemos

Potemė NAV 2.6. Nustatytų charakteristikų navigacijos taikymas

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

TEMA ACFT 1. ORLAIVIŲ PRIETAISAI

Potemė ACFT 1.1. Orlaivių prietaisai

TEMA ACFT 2. ORLAIVIŲ KATEGORIJOS

Potemė ACFT 2.1. Valkčio turbulencija

Potemė ACFT 2.2. ICAO artėjimo tūpti kategorijų taikymas

TEMA ACFT 3. ORLAIVIO NAUDOJIMO GALIMYBĖMS POVEIKĮ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė ACFT 3.1. Aukštėjimo veiksniai

Potemė ACFT 3.2. Skrydžio kreiseriniu lygiu veiksniai

Potemė ACFT 3.3. Žemėjimo ir pradinio artėjimo tūpti veiksniai

Potemė ACFT 3.4. Priartėjimo tūpti ir tūpimo veiksniai

Potemė ACFT 3.5. Ekonominiai veiksniai

Potemė ACFT 3.6. Aplinkos veiksniai

TEMA ACFT 4. ORLAIVIO DUOMENYS

Potemė ACFT 4.1. Orlaivio naudojimo galimybių duomenys

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

TEMA HUM 1. INFORMACIJOS APDOROJIMAS

Potemė HUM 1.1. Pažinimas ir jį veikiantys veiksniai

Potemė HUM 1.2. Informuotumas apie padėtį

Potemė HUM 1.3. Sprendimų priėmimas

HUM 2 TEMA. SVEIKATAI IR GEROVEI ĮTAKĄ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė HUM 2.1. Nuovargis

Potemė HUM 2.2. Stresas

TEMA HUM 3. GRĖSMIŲ IR KLAIDŲ VALDYMAS

Potemė HUM 3.1. Grėsmių ir klaidų valdymo sistema

Potemė HUM 3.2. Taikomasis grėsmių ir klaidų valdymas

TEMA HUM 4. KOMANDINIS DARBAS

Potemė HUM 4.1. Komandinio darbo nauda

Potemė HUM 4.2. Konfliktų valdymas

TEMA HUM 5. SISTEMA

Potemė HUM 5.1. ATM/ANS sistemų koncepcija

TEMA HUM 6. BENDRAVIMAS

Potemė HUM 6.1. Veiksmingas bendravimas

Potemė HUM 6.2. Veiksmingas grįžtamasis ryšys

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

TEMA EQPS 1. KALBINIS RYŠYS

Potemė EQPS 1.1. Radijo ryšys

Potemė EQPS 1.2. Kitoks kalbinis ryšys

TEMA EQPS 2. ATS AUTOMATIZAVIMAS

Potemė EQPS 2.1. Oro navigacijos fiksuoto ryšio tinklas (AFTN)

Potemė EQPS 2.2. Automatinis keitimasis duomenimis

TEMA EQPS 3. SKRYDŽIŲ VADOVO DARBO VIETA

Potemė EQPS 3.1. Įrangos naudojimas ir stebėsena

Potemė EQPS 3.2. Padėties ore rodytuvai ir informacinės sistemos

Potemė EQPS 3.3. Skrydžio duomenų sistemos

Potemė EQPS 3.4. ATS apžvalgos sistemos naudojimas

Potemė EQPS 3.5. Pažangios sistemos

TEMA EQPS 4. ATEITIES ĮRANGA

Potemė EQPS 4.1. Nauji pokyčiai

TEMA EQPS 5. ĮRANGOS IR SISTEMŲ NAUDOJIMO RIBOS BEI VEIKIMO BLOGĖJIMAS

Potemė EQPS 5.1. Reakcija į naudojimo ribas

Potemė EQPS 5.2. Ryšio įrangos veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.3. Navigacinės veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.4. Apžvalgos įrangos veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.5. ATC duomenų apdorojimo sistemos veikimo blogėjimas

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

TEMA PEN 1. SUPAŽINDINIMAS

Potemė PEN 1.1. Mokomasis apsilankymas prieigų skrydžių valdymo vadavietėje

TEMA PEN 2. ORO ERDVĖS NAUDOTOJAI

Potemė PEN 2.1. Civilinės ATS veiklos dalyviai

Potemė PEN 2.2. Karinės ATS veiklos dalyviai

TEMA PEN 3. RYŠIAI SU KLIENTAIS

Potemė PEN 3.1. Paslaugų teikimas ir naudotojų poreikiai

TEMA PEN 4. APLINKOS APSAUGA

Potemė PEN 4.1. Aplinkos apsauga

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

TEMA ABES 1. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

Potemė ABES 1.1. Neįprastų ir avarinių situacijų apžvalga

TEMA ABES 2. ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMAS

Potemė ABES 2.1. Bendravimo veiksmingumas

Potemė ABES 2.2. Protinės perkrovos vengimas

Potemė ABES 2.3. Abipusis oro ir žemės ryšys

TEMA ABES 3. NEĮPRASTOMS IR AVARINĖMS SITUACIJOMS TAIKOMA TVARKA

Potemė ABES 3.1. Neįprastoms ir avarinėms situacijoms skirtos tvarkos taikymas

Potemė ABES 3.2. Radijo įrangos gedimas

Potemė ABES 3.3. Neteisėti veiksmai ir grasinimas susprogdinti orlaivį

Potemė ABES 3.4. Nuklydę arba neatpažinti orlaiviai

Potemė ABES 3.5. Nukrypimas nuo paskirties vietos

Potemė ABES 3.6. Atsakiklio gedimas

Potemė ABES 3.7. Civilinių orlaivių gaudymas

11 DALYKAS. AERODROMAI

TEMA AGA 1. SU AERODROMU SUSIJĘ DUOMENYS, AERODROMO IŠDĖSTYMAS IR KOORDINAVIMAS

Potemė AGA 1.1. Apibrėžtys

Potemė AGA 1.2. Koordinavimas

TEMA AGA 2. JUDĖJIMO LAUKAS

Potemė AGA 2.1. Judėjimo laukas

Potemė AGA 2.2. Manevravimo laukas

Potemė AGA 2.3. Kilimo ir tūpimo takai

TEMA AGA 3. KLIŪTYS

Potemė AGA 3.1. Aerodromų oro erdvė su pašalintomis kliūtimis

TEMA AGA 4. ĮVAIRI ĮRANGA

Potemė AGA 4.1. Vieta“;

31. I priedo 8 priedėlis pakeičiamas taip:

„*I priedo 7 priedėlis*

RAJONO STEBIMOJO SKRYDŽIŲ VALDYMO KVALIFIKACIJA (ACS)

(Nuoroda: I priedo ATCO DALIES D skyriaus 2 skirsnio ATCO.D.010 dalies a punkto 2 dalies v papunktis)

TURINYS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

1 DALYKAS. KURSO PRISTATYMAS

TEMA INTR 1. KURSO VALDYMAS

Potemė INTR 1.1. Kurso pristatymas

Potemė INTR 1.2. Kurso administravimas

Potemė INTR 1.3. Studijų medžiaga ir mokymo dokumentai

TEMA INTR 2. ATC MOKYMO KURSO PRISTATYMAS

Potemė INTR 2.1. Kurso turinys ir organizavimas

Potemė INTR 2.2. Mokymo filosofija

Potemė INTR 2.3. Vertinimo procesas

2 DALYKAS. AVIACIJOS TEISĖ

TEMA LAW 1. ATCO LICENCIJŲ IR KVALIFIKACIJOS PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMAS

Potemė LAW 1.1. Teisės ir sąlygos

TEMA LAW 2. TAISYKLĖS IR REGLAMENTAVIMO TVARKA

Potemė LAW 2.1. Ataskaitos

Potemė LAW 2.2. Oro erdvė

TEMA LAW 3. ATS SAUGOS VALDYMAS

Potemė LAW 3.1. Grįžtamojo ryšio procesas

Potemė LAW 3.2. Saugos tyrimas

3 DALYKAS. ORO EISMO VALDYMAS

TEMA ATM 1. PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 1.1. Skrydžių valdymo (ATC) paslaugos

Potemė ATM 1.2. Skrydžių informacijos paslaugos (FIS)

Potemė ATM 1.3. Įspėjimo paslauga (ALRS)

Potemė ATM 1.4. ATS sistemos pajėgumas ir oro eismo srautų valdymas

Potemė ATM 1.5. Oro erdvės valdymas (ASM)

TEMA ATM 2. BENDRAVIMAS

Potemė ATM 2.1. Veiksmingas bendravimas

TEMA ATM 3. ATC LEIDIMAI IR ATC NURODYMAI

Potemė ATM 3.1. ATC leidimai

Potemė ATM 3.2. ATC nurodymai

TEMA ATM 4. KOORDINAVIMAS

Potemė ATM 4.1. Koordinavimo būtinybė

Potemė ATM 4.2. Koordinavimo priemonės ir metodai

Potemė ATM 4.3. Koordinavimo procedūros

TEMA ATM 5. AUKŠČIO MATAVIMAS IR SKRYDŽIO LYGIŲ PASKIRSTYMAS

Potemė ATM 5.1. Aukščio matavimas

Potemė ATM 5.2. Vietovės perskridimo aukštis

TEMA ATM 6. SKIRSTYMAS

Potemė ATM 6.1. Vertikalusis skirstymas

Potemė ATM 6.2. Išilginis skirstymas apžvalgos aplinkoje

Potemė ATM 6.3. Atstumu grindžiamas valkčio turbulencijos skirstymas

Potemė ATM 6.4. ATS apžvalgos sistemomis grindžiamas skirstymas

TEMA ATM 7. ORO IR ANTŽEMINĖS SAUGOS SISTEMOS

Potemė ATM 7.1. Oro saugos sistemos

Potemė ATM 7.2. Antžeminės saugos sistemos

TEMA ATM 8. DUOMENŲ PATEIKTIS

Potemė ATM 8.1. Duomenų valdymas

TEMA ATM 9. VEIKLOS APLINKA (IMITUOJAMOJI)

Potemė ATM 9.1. Veiklos aplinkos vientisumas

Potemė ATM 9.2. Veiklos procedūrų galiojimo tikrinimas

Potemė ATM 9.3. Kontrolės perdavimas ir perėmimas

TEMA ATM 10. SKRYDŽIŲ VALDYMO PASLAUGŲ TEIKIMAS

Potemė ATM 10.1. Atsakomybė ir informacijos apdorojimas

Potemė ATM 10.2. ATS apžvalgos paslaugos

Potemė ATM 10.3. Eismo valdymo procesas

Potemė ATM 10.4. Eismo valdymas

Potemė ATM 10.5. Valdymo paslaugų teikimas naudojant pažangias sistemas

TEMA ATM 11. LAUKIMAS

Potemė ATM 11.1. Bendrosios laukimo procedūros

Potemė ATM 11.2. Laukiantys orlaiviai

Potemė ATM 11.3. Laukimas apžvalgos aplinkoje

TEMA ATM 12. ATPAŽINIMAS

Potemė ATM 12.1. Atpažinimo inicijavimas

Potemė ATM 12.2. Atpažinimo išlaikymas

Potemė ATM 12.3. Atpažinimo nutrūkimas

Potemė ATM 12.4. Informacija apie orlaivio buvimo vietą

Potemė ATM 12.5. Atpažinimo perdavimas

4 DALYKAS. METEOROLOGIJA

TEMA MET 1. METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI

Potemė MET 1.1. Meteorologiniai reiškiniai

TEMA MET 2. METEOROLOGINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

Potemė MET 2.1. Meteorologinės informacijos šaltiniai

5 DALYKAS. NAVIGACIJA

TEMA ATM 1. ŽEMĖLAPIAI IR ORO NAVIGACIJOS SCHEMOS

Potemė NAV 1.1. Žemėlapiai ir schemos

TEMA NAV 2. NAVIGACIJA PAGAL PRIETAISUS

Potemė NAV 2.1. Navigacijos sistemos

Potemė NAV 2.2. Navigacinė pagalba

Potemė NAV 2.3. Nustatytų charakteristikų navigacijos taikymas

6 DALYKAS. ORLAIVIAI

TEMA ACFT 1. ORLAIVIŲ PRIETAISAI

Potemė ACFT 1.1. Orlaivių prietaisai

TEMA ACFT 2. ORLAIVIŲ KATEGORIJOS

Potemė ACFT 2.1. Valkčio turbulencija

TEMA ACFT 3. ORLAIVIO NAUDOJIMO GALIMYBĖMS POVEIKĮ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė ACFT 3.1. Aukštėjimo veiksniai

Potemė ACFT 3.2. Skrydžio kreiseriniu lygiu veiksniai

Potemė ACFT 3.3. Žemėjimo veiksniai

Potemė ACFT 3.4. Ekonominiai veiksniai

Potemė ACFT 3.5. Aplinkos veiksniai

TEMA ACFT 4. ORLAIVIO DUOMENYS

Potemė ACFT 4.1. Orlaivio naudojimo galimybių duomenys

7 DALYKAS. ŽMOGAUS VEIKSNIAI

TEMA HUM 1. INFORMACIJOS APDOROJIMAS

Potemė HUM 1.1. Pažinimas ir jį veikiantys veiksniai

Potemė HUM 1.2. Informuotumas apie padėtį

Potemė HUM 1.3. Sprendimų priėmimas

HUM 2 TEMA. SVEIKATAI IR GEROVEI ĮTAKĄ DARANTYS VEIKSNIAI

Potemė HUM 2.1. Nuovargis

Potemė HUM 2.2. Stresas

TEMA HUM 3. GRĖSMIŲ IR KLAIDŲ VALDYMAS

Potemė HUM 3.1. Grėsmių ir klaidų valdymo sistema

Potemė HUM 3.2. Taikomasis grėsmių ir klaidų valdymas

TEMA HUM 4. KOMANDINIS DARBAS

Potemė HUM 4.1. Komandinio darbo nauda

Potemė HUM 4.2. Konfliktų valdymas

TEMA HUM 5. SISTEMA

Potemė HUM 5.1. ATM/ANS sistemų koncepcija

TEMA HUMB 6. BENDRAVIMAS

Potemė HUM 6.1. Veiksmingas bendravimas

Potemė HUM 6.2. Veiksmingas grįžtamasis ryšys

8 DALYKAS. ĮRANGA IR SISTEMOS

TEMA EQPS 1. KALBINIS RYŠYS

Potemė EQPS 1.1. Radijo ryšys

Potemė EQPS 1.2. Kitoks kalbinis ryšys

TEMA EQPS 2. ATS AUTOMATIZAVIMAS

Potemė EQPS 2.1. Oro navigacijos fiksuoto ryšio tinklas (AFTN)

Potemė EQPS 2.2. Automatinis keitimasis duomenimis

TEMA EQPS 3. SKRYDŽIŲ VADOVO DARBO VIETA

Potemė EQPS 3.1. Įrangos naudojimas ir stebėsena

Potemė EQPS 3.2. Padėties ore rodytuvai ir informacinės sistemos

Potemė EQPS 3.3. Skrydžio duomenų sistemos

Potemė EQPS 3.4. ATS apžvalgos sistemos naudojimas

Potemė EQPS 3.5. Pažangios sistemos

TEMA EQPS 4. ATEITIES ĮRANGA

Potemė EQPS 4.1. Nauji pokyčiai

TEMA EQPS 5. ĮRANGOS IR SISTEMŲ NAUDOJIMO RIBOS BEI VEIKIMO BLOGĖJIMAS

Potemė EQPS 5.1. Reakcija į naudojimo ribas

Potemė EQPS 5.2. Ryšio įrangos veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.3. Navigacinės veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.4. Apžvalgos įrangos veikimo blogėjimas

Potemė EQPS 5.5. ATC duomenų apdorojimo sistemos veikimo blogėjimas

9 DALYKAS. PROFESINĖ APLINKA

TEMA PEN 1. SUPAŽINDINIMAS

Potemė PEN 1.1. Mokomasis apsilankymas rajono skrydžių valdymo vadavietėje

TEMA PEN 2. ORO ERDVĖS NAUDOTOJAI

Potemė PEN 2.1. Civilinės ATS veiklos dalyviai

Potemė PEN 2.2. Karinės ATS veiklos dalyviai

TEMA PEN 3. RYŠIAI SU KLIENTAIS

Potemė PEN 3.1. Paslaugų teikimas ir naudotojų poreikiai

TEMA PEN 4. APLINKOS APSAUGA

Potemė PEN 4.1. Aplinkos apsauga

10 DALYKAS. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

TEMA ABES 1. NEĮPRASTOS IR AVARINĖS SITUACIJOS

Potemė ABES 1.1. Neįprastų ir avarinių situacijų apžvalga

TEMA ABES 2. ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMAS

Potemė ABES 2.1. Bendravimo veiksmingumas

Potemė ABES 2.2. Protinės perkrovos vengimas

Potemė ABES 2.3. Abipusis oro ir žemės ryšys

TEMA ABES 3. NEĮPRASTOMS IR AVARINĖMS SITUACIJOMS TAIKOMA TVARKA

Potemė ABES 3.1. Neįprastoms ir avarinėms situacijoms skirtos tvarkos taikymas

Potemė ABES 3.2. Radijo įrangos gedimas

Potemė ABES 3.3. Neteisėti veiksmai ir grasinimas susprogdinti orlaivį

Potemė ABES 3.4. Nuklydę arba neatpažinti orlaiviai

Potemė ABES 3.5. Nukrypimas nuo paskirties vietos

Potemė ABES 3.6. Atsakiklio gedimas

Potemė ABES 3.7. Civilinių orlaivių gaudymas“.

II PRIEDAS

Reglamento (ES) 2015/340 II priedas (ATCO.AR dalis) iš dalies keičiamas taip:

1. ATCO.AR.A.005 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.A.005. Darbuotojai**

a) Kompetentingos institucijos, remdamosi pagal šį reglamentą reikalaujamų procesų analize, parengia ir kas dvejus metus atnaujina priežiūros funkcijoms vykdyti reikiamų žmogiškųjų išteklių vertinimą.

b) Darbuotojams, kuriuos kompetentinga institucija įgalioja vykdyti pažymėjimų išdavimo ir (arba) priežiūros užduotis, suteikiama teisė vykdyti bent šias užduotis:

1. tikrinti dokumentus, įskaitant licencijas, pažymėjimus, įrašus, duomenis, procedūras ir visą kitą su reikiamos užduoties vykdymu susijusią medžiagą;

2. daryti šių įrašų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos kopijas arba išrašus;

3. prašyti pateikti paaiškinimą;

4. patekti į susijusias patalpas ir veiklos vietas;

5. atlikti auditus ir patikrinimus, įskaitant patikrinimus, apie kuriuos nepranešama;

6. priklausomai nuo konkretaus atvejo, imtis reikiamų vykdymo užtikrinimo priemonių arba jas inicijuoti.“;

2. ATCO.AR.A.010 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.A.010. Kompetentingų institucijų užduotys**

Kompetentingų institucijų užduotys yra šios:

a) licencijų, kvalifikacijų, patvirtinimų ir sveikatos pažymėjimų išdavimas, galiojimo sustabdymas ir panaikinimas;

b) ATCO.C.025 dalyje nurodytų laikinųjų OJTI leidimų išdavimas;

c) ATCO.C.065 dalyje nurodytų laikinųjų vertintojų leidimų išdavimas;

d) patvirtinimų pratęsimas ir atnaujinimas;

e) sveikatos pažymėjimų pratęsimas, atnaujinimas ir apribojimas po to, kai į jas kreipiasi aviacijos medicinos gydytojas (AME) arba aviacijos medicinos centras (AeMC);

f) aviacijos medicinos gydytojų pažymėjimų išdavimas, pratęsimas, atnaujinimas, sustabdymas, panaikinimas, apribojimas ir pakeitimas;

g) mokymo organizacijų pažymėjimų ir aviacijos medicinos centrų pažymėjimų išdavimas, galiojimo sustabdymas, panaikinimas ir apribojimas;

h) mokymo kursų, mokymo planų ir padalinio kompetencijos programų, taip pat vertinimo metodų tvirtinimas;

i) kalbos mokėjimo įrodymo vertinimo metodo tvirtinimas ir ATCO.B.040 dalyje nurodytoms kalbos vertinimo įstaigoms taikytinų reikalavimų nustatymas;

j) patvirtinimas, kad reikia aukštesnio kalbos mokėjimo lygio (penkto lygio), pagal ATCO.B.030 dalies d punktą;

k) mokymo organizacijų, įskaitant jų mokymo kursus ir planus, stebėsena;

l) padalinio kompetencijos programų tvirtinimas ir priežiūra;

m) atitinkamų apeliacijų teikimo procedūrų ir pranešimo mechanizmų nustatymas;

n) licencijų pripažinimo ir pakeitimo lengvinimas, įskaitant skrydžių vadovų įrašų perdavimą ir senųjų licencijų grąžinimą jas išdavusioms kompetentingoms institucijoms pagal ATCO.AR.D.003 dalį;

o) mokymo organizacijų pažymėjimų ir kursų patvirtinimų pripažinimo lengvinimas, taip pat kalbos mokėjimo įrodymo vertinimo metodo tvirtinimas.“;

3. ATCO.AR.A.015 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.A.015. Atitikties užtikrinimo priemonės**

a) Agentūra parengia priimtinas atitikties užtikrinimo priemones (AMC), kurias galima taikyti siekiant užtikrinti atitiktį Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo pagrindu priimtiems deleguotiesiems ir įgyvendinimo aktams.

b) Siekiant užtikrinti atitiktį deleguotiesiems ir įgyvendinimo aktams, galima taikyti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones.

c) Kompetentingos institucijos informuoja agentūrą apie visas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, kurias, kad užtikrintų atitiktį šiam reglamentui, naudoja jų prižiūrimos organizacijos arba jos pačios.“;

4. ATCO.AR.A.020 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.A.020. Agentūros informavimas**

a) Kompetentinga institucija agentūrai praneša apie visas įgyvendinant Reglamentą (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus kilusias svarbias problemas per 30 dienų nuo tada, kai kompetentinga institucija sužino apie problemas.

b) Nedarydama poveikio Reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų taikymui, kompetentinga institucija kuo greičiau agentūrai pateikia saugos atžvilgiu svarbią informaciją, gautą iš jos nacionalinėje duomenų bazėje pagal Reglamento (ES) Nr. 376/2014 6 straipsnio 6 dalį saugomų pranešimų apie įvykius.“;

5. ATCO.AR.A.025 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.A.025. Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą**

a) Nedarydama poveikio Reglamento (ES) 376/2014 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų taikymui, kompetentinga institucija įdiegia sistemą, kurią taikydama galėtų tinkamai rinkti, analizuoti ir skleisti su sauga susijusią informaciją.

b) Agentūra įdiegia sistemą, kurią taikydama galėtų tinkamai analizuoti bet kokią gautą svarbią su sauga susijusią informaciją ir nedelsdama pateikti valstybėms narėms ir Komisijai bet kokią informaciją, įskaitant rekomendacijas arba informaciją apie taikytinus taisomuosius veiksmus, būtiną tam, kad jos galėtų laiku sureaguoti į saugos problemą, susijusią su produktais, dalimis, prietaisais, asmenimis arba organizacijomis, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2018/1139 ir jo deleguotieji bei įgyvendinimo aktai.

c) Gavusi a ir b punktuose nurodytą informaciją, kompetentinga institucija imasi tinkamų saugos problemos sprendimo priemonių.

d) Apie priemones, kurių imamasi pagal c punktą, nedelsiant pranešama visiems asmenims arba organizacijoms, kurie turi jas taikyti laikydamiesi Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų. Kompetentinga institucija apie šias priemones taip pat praneša agentūrai ir, jei reikia imtis bendrų veiksmų, kitoms susijusioms valstybėms narėms.“;

6. ATCO.AR.B.001 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.B.001. Valdymo sistema**

a) Kompetentinga institucija sukuria ir reguliariai atnaujina valdymo sistemą, kurią sudaro bent:

1. dokumentais patvirtinta politika ir procedūros, kuriomis apibūdinama jos darbo organizavimas, priemonės ir metodai, kuriais užtikrinama atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir jo deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams. Procedūrų dokumentai atnaujinami ir jais remiamasi kaip pagrindiniais tos kompetentingos institucijos darbo dokumentais vykdant visas susijusias užduotis;

2. pakankamas skaičius darbuotojų, įskaitant licencijų ir pažymėjimų išdavimo inspektorius, jos užduotims atlikti ir pareigoms vykdyti. Šie darbuotojai turi turėti kvalifikaciją, reikalingą jiems paskirtoms užduotims atlikti, ir turėti reikiamų žinių, patirties, būti baigę pradinį mokymą, mokymą darbo vietoje arba kartotinį mokymą kompetencijai palaikyti. Siekiant užtikrinti, kad visos susijusios užduotys būtų tinkamai įvykdytos, turi būti įdiegta apsirūpinimo darbuotojais planavimo sistema;

3. tinkami įrenginiai ir biuro patalpos paskirtoms užduotims vykdyti;

4. valdymo sistemos atitikties susijusiems reikalavimams ir procedūrų tinkamumo stebėjimo funkcija, įskaitant vidaus audito proceso ir saugos rizikos valdymo proceso nustatymą. Atitikties stebėsena turi apimti vyresniųjų kompetentingos institucijos vadovų informavimo apie atliekant auditą nustatytus pažeidimus sistemą, kurią taikant galima užtikrinti reikiamų taisomųjų veiksmų įgyvendinimą, ir

5. asmuo arba asmenų grupė, už atitikties stebėsenos funkciją galutinai atsakingas (-a) vyresniesiems kompetentingos institucijos vadovams.

b) Kompetentinga institucija kiekvienoje į valdymo sistemą įtrauktoje veiklos srityje paskiria vieną arba kelis visapusiškai už atitinkamos (-ų) užduoties (-čių) valdymą atsakingus asmenis.

c) Kompetentinga institucija nustato keitimosi visa būtina informacija su kitomis susijusiomis kompetentingomis institucijomis ir tarpusavio pagalbos procedūras valstybės narės viduje ar kitose valstybėse narėse, įskaitant informaciją apie:

1. atitinkamus nustatytus pažeidimus ir tolesnius veiksmus, kurių imamasi dėl asmenų ir organizacijų, vykdančių veiklą valstybės narės teritorijoje, bet sertifikuotų kitos valstybės narės kompetentingos institucijos arba agentūros, priežiūros, ir

2. informacija, gauta iš privalomų ir savanoriškų pranešimų apie įvykius, kaip reikalaujama ATCO.OR.B.040 dalyje.

d) Standartizavimo tikslais agentūrai pateikiama su valdymo sistema susijusių procedūrų ir jų pakeitimų kopija.“;

7. ATCO.AR.B.005 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Jei kompetentinga institucija skiria užduotis, susijusias su pradiniu sertifikavimu arba nuolatine asmenų arba organizacijų, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2018/1139 ir jo deleguotieji bei įgyvendinimo aktai, priežiūra, tai jos skiriamos vykdyti tik kompetentingoms organizacijoms. Skirdama užduotis kompetentinga institucija užtikrina, kad:

1. būtų įdiegta sistema, kurią taikant būtų galima iš pradžių ir nuolat vertinti, ar kompetentinga organizacija atitinka Reglamento (ES) 2018/1139 VI priedo reikalavimus.

Ši sistema ir vertinimų rezultatai turi būti pagrįsti dokumentais;

2. turi būti sudarytas dokumentais patvirtintas ir abiejų šalių atitinkamu valdymo lygmeniu patvirtintas susitarimas su kompetentinga organizacija, kuriame aiškiai apibrėžta:

i) kokias užduotis reikia atlikti;

ii) kokius pareiškimus, ataskaitas ir įrašus reikia pateikti;

iii) kokių techninių sąlygų reikia laikytis vykdant šias užduotis;

iv) ką apima atitinkamas atsakomybės draudimas ir

v) kaip saugoma informacija, gauta vykdant šias užduotis.“;

8. ATCO.AR.B.010 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.B.010. Valdymo sistemos pakeitimai**

a) Kompetentinga institucija įdiegia sistemą, kurią taikydama ji gali nustatyti pakeitimus, turinčius įtakos jos gebėjimui atlikti užduotis ir vykdyti pareigas, nustatytas Reglamente (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosiuose bei įgyvendinimo aktuose. Ta sistema kompetentingai institucijai turi padėti tinkamomis priemonėmis užtikrinti, kad jos valdymo sistema išliktų tinkama ir veiksminga.

b) Siekdama užtikrinti veiksmingą savo valdymo sistemos įgyvendinimą kompetentinga institucija ją laiku atnaujina taip, kad būtų atsižvelgta į visus Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų pakeitimus.

c) Kompetentinga institucija praneša agentūrai apie pakeitimus, turinčius įtakos jos gebėjimui atlikti užduotis ir vykdyti pareigas, nustatytas Reglamente (ES) 2018/1139 ir jo deleguotuosiuose bei įgyvendinimo aktuose.“;

9. ATCO.AR.B.015 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.B.015. Įrašų saugojimas**

a) Kompetentingos institucijos tvarko visų savo išduotų organizacijų pažymėjimų, taip pat darbuotojų licencijų ir pažymėjimų sąrašą.

b) Kompetentinga institucija sukuria įrašų saugojimo sistemą, kuri padėtų tinkamai laikyti, naudoti ir patikimai atsekti:

1. dokumentais patvirtintą valdymo sistemos politiką ir procedūras;

2. jos darbuotojų mokymą, kvalifikaciją ir įgaliojimą;

3. užduočių paskyrimo procesą, apimantį pagal ATCO.AR.B.005 dalį reikalaujamus elementus ir išsamius duomenis apie paskirtas užduotis;

4. sertifikavimo procesus ir nuolatinę sertifikuotų organizacijų priežiūrą;

5. išsamią informaciją apie mokymo organizacijų rengiamus kursus;

6. licencijų, kvalifikacijų, patvirtinimų ir pažymėjimų išdavimo bei nuolatinės šių licencijų, kvalifikacijų, patvirtinimų bei pažymėjimų turėtojų priežiūros procesus;

7. nuolatinę valstybės narės teritorijoje veiklą vykdančių, bet kitos valstybės narės kompetentingos institucijos sertifikuotų asmenų ir organizacijų priežiūrą, dėl kurios sutarė šios institucijos;

8. pažeidimus, taisomuosius veiksmus ir veiksmų pabaigos datą;

9. taikytas vykdymo užtikrinimo priemones;

10. su sauga susijusią informaciją ir tolesnes priemones;

11. lankstumo nuostatų taikymą pagal Reglamento (ES) 2018/1139 71 straipsnį ir

12. organizacijų pasiūlytų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių vertinimą ir pranešimą apie jas agentūrai, taip pat pačios kompetentingos institucijos taikomų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių vertinimą.

c) Laikantis galiojančių duomenų apsaugos teisės aktų, įrašai saugomi ne trumpiau kaip 5 metus, o darbuotojų licencijų atveju – ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinio licencijoje nurodyto patvirtinimo galiojimo pabaigos datos.“;

10. ATCO.AR.C.001 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Kompetentinga institucija tikrina:

1. atitiktį organizacijoms ar asmenims taikytiniems reikalavimams prieš išduodama organizacijos pažymėjimą arba darbuotojo licenciją, pažymėjimą, kvalifikaciją ar atitinkamai patvirtinimą;

2. nuolatinę atitiktį taikytiniems su mokymo organizacijos pažymėjimu susijusiems reikalavimams ir sąlygoms, taip pat taikytiniems jos patvirtintų mokymo kursų, mokymo planų ir padalinio kompetencijos programų reikalavimams ir darbuotojams taikytiniems reikalavimams;

3. atitinkamų saugos priemonių, kurių imtis įpareigojo kompetentinga institucija, įgyvendinimą, kaip nustatyta ATCO.AR.A.025 dalies c ir d punktuose.“;

11. įterpiama ATCO.AR.D.003 dalis:

„**ATCO.AR.D.003. Kompetentingos institucijos pakeitimas**

a) Gavusi licencijos turėtojo prašymą pakeisti kompetentingą instituciją, gaunančioji kompetentinga institucija nepagrįstai nedelsdama paprašo licencijos turėtojo kompetentingos institucijos perduoti visą toliau nurodytą informaciją:

(1) su licencijos patikrinimu susijusią informaciją;

(2) licencijos turėtojo medicinos dokumentų, kuriuos saugo ta kompetentinga institucija, kopijas. Medicinos dokumentai perduodami laikantis konfidencialumo pagal IV priedo (ATCO.MED dalies) ATCO.MED.A.015 dalį ir apima atitinkamos prašymo teikėjo sveikatos istorijos santrauką, kurią patikrina ir pasirašo arba elektroniniu būdu patvirtina sveikatos būklės vertintojas.

b) Perduodančioji kompetentinga institucija saugo licencijos turėtojo licencijos originalą ir medicinos dokumentus.

c) Gaunančioji kompetentinga institucija, gavusi ir išnagrinėjusi visus a punkte nurodytus dokumentus, nepagrįstai nedelsdama pakeičia licenciją ir sveikatos pažymėjimą. Gaunančioji kompetentinga institucija, keisdama licenciją ir sveikatos pažymėjimą, nedelsdama paprašo licencijos turėtojo jai grąžinti perduodančiosios kompetentingos institucijos išduotą licenciją ir susijusį sveikatos pažymėjimą.

d) Naujojoje licencijoje nurodomos kvalifikacijos, kvalifikacijų patvirtinimai, licencijų patvirtinimai ir visi galiojantys padalinio patvirtinimai, įskaitant, jei taikoma, jų pirmojo išdavimo ir galiojimo pabaigos datas.

e) Po to, kai gaunančioji kompetentinga institucija pakeičia licenciją ir sveikatos pažymėjimą, o licencijos turėtojas pagal c punktą grąžina licenciją ir sveikatos pažymėjimą, gaunančioji kompetentinga institucija nedelsdama pateikia pranešimą perduodančiajai kompetentingai institucijai. Perduodančioji kompetentinga institucija lieka atsakinga už tam licencijos turėtojui išduotą pirminę licenciją ir sveikatos pažymėjimą iki tol, kol gaus tokį pranešimą.“;

12. ATCO.AR.D.005 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.D.005. Licencijų, kvalifikacijų ir patvirtinimų panaikinimas ir galiojimo sustabdymas**

a) ATCO.A.020 dalies taikymo tikslais kompetentinga institucija nustato administracines licencijų, kvalifikacijų ir patvirtinimų panaikinimo ir galiojimo sustabdymo procedūras.

b) Kompetentinga institucija gali sustabdyti licencijos galiojimą, jei laikinasis nepajėgumas neatšaukiamas pagal ATCO.A.015 dalies e punkte nurodytas procedūras.

c) Kompetentinga institucija pagal ATCO.AR.C.010 dalį sustabdo licencijos, kvalifikacijos arba patvirtinimo galiojimą arba ją (jį) panaikina visų pirma šiomis aplinkybėmis:

1. kai licencija suteikiamomis teisėmis naudojasi licencijos turėtojas, kuris nebetenkina taikytinų šio reglamento reikalavimų;

2. kai skrydžių vadovo mokinio arba skrydžių vadovo licencija, kvalifikacija, patvirtinimas arba pažymėjimas gauti pateikus suklastotus įrodomuosius dokumentus;

3. kai suklastoti licencijos arba pažymėjimo įrašai;

4. kai licencija, kvalifikacija (-omis) arba patvirtinimu (-ais) suteikiamomis teisėmis naudojamasi apsvaigus nuo psichoaktyviųjų medžiagų.

d) Licencijų, kvalifikacijų ir patvirtinimų galiojimo sustabdymo arba panaikinimo atvejais kompetentinga institucija apie šį sprendimą raštu praneša licencijos turėtojui ir atitinkamam oro navigacijos paslaugų teikėjui ir informuoja licencijos turėtoją apie jo teisę apskųsti sprendimą ATCO.AR.A.010 dalies m punkte nustatyta tvarka.

e) Kompetentinga institucija taip pat sustabdo licencijos, kvalifikacijos arba patvirtinimo galiojimą arba juos panaikina gavusi raštišką licencijos turėtojo prašymą.“;

13. ATCO.AR.E.001 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.E.001. Mokymo organizacijų sertifikavimo procedūra ir pažymėjimo išdavimas**

a) Gavusi prašymą išduoti mokymo organizacijos pažymėjimą, kompetentinga institucija tikrina mokymo organizacijos atitiktį taikytiniems šio reglamento reikalavimams.

b) Kompetentinga institucija gali reikalauti prieš išduodant pažymėjimą atlikti bet kokį mokymo organizacijos auditą, patikrinimus ar vertinimus, kuriuos ji laiko būtinais.

c) Įsitikinusi, kad prašymą teikianti mokymo organizacija atitinka taikomus reikalavimus, kompetentinga institucija, naudodamasi II priedo 2 priedėlyje nustatyta forma, išduoda pažymėjimą.

d) Pažymėjimas išduodamas neribotam laikui. Veikla, kurią vykdyti yra patvirtinta mokymo organizacija, nurodoma pažymėjimo priede.

e) Pažymėjimas neišduodamas tol, kol nepašalinamas pastebėtas 1 lygio pažeidimas. Jei aplinkybės išskirtinės, kitokį (-ius) nei 1 lygio pažeidimą (-us) įvertinti ir jo (jų) įtaką kuo labiau sumažinti turi mokymo organizacija, o taisomųjų veiksmų planą, pagal kurį šalinamas (-i) pastebėtas (-i) pažeidimas (-ai), prieš išduodama pažymėjimą turi patvirtinti kompetentinga institucija.

f) Siekdama suteikti galimybę organizacijai įgyvendinti pakeitimus be išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo pagal ATCO.OR.B.015 dalį ir ATCO.AR.E.010 dalies c punktą, kompetentinga institucija patvirtina mokymo organizacijos pateiktą tvarką, kurioje apibrėžiama tokių pakeitimų aprėptis ir aprašoma, kaip tokie pakeitimai bus valdomi ir kaip apie juos bus pranešama.“;

14. ATCO.AR.E.005 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Kompetentingos institucijos pakeitimo pagal ATCO.A.010 dalį tikslais kompetentinga institucija ne vėliau kaip per šešias savaites nuo prašymo patvirtinti kursą pateikimo patvirtina arba atmeta pagal ATCO.B.020 dalies b ir e punktus parengtą padalinio patvirtinimo kursą ir užtikrina, kad būtų laikomasi nediskriminavimo ir proporcingumo principų.“;

15. ATCO.AR.E.015 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.AR.E.015. Pažeidimai, taisomieji veiksmai ir vykdymo užtikrinimo priemonės**

a) Kompetentinga institucija turi būti įdiegusi sistemą, kurią taikydama nagrinėtų nustatytų pažeidimų reikšmingumą saugai ir spręstų dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, atsižvelgdama į riziką, kylančią, jei mokymo organizacija nevykdo reikalavimų.

b) Jei nustatoma reikšminga neatitiktis taikytiniems Reglamento (ES) 2018/1139 ir šio reglamento reikalavimams, pažymėjimui ir (arba) jo patvirtinimo sąlygoms bei teisėms ir dėl tokios neatitikties kyla didelis pavojus skrydžio saugai ir (arba) abejonių dėl mokymo organizacijos gebėjimo ir toliau teikti mokymo paslaugas, kompetentinga institucija paskelbia, kad tai yra 1 lygio pažeidimas.

1 lygio pažeidimai yra, pavyzdžiui, šie:

1. mokymas rengiamas taip, kad kyla didelis pavojus skrydžių saugai;

2. kompetentingai institucijai įprastomis darbo valandomis ir pateikus du raštiškus prašymus nesuteikiama ATCO.OR.B.025 dalyje numatyta galimybė patekti į mokymo organizacijos patalpas;

3. mokymo organizacijos pažymėjimas gautas arba jo galiojimas išlaikytas pateikus suklastotus įrodomuosius dokumentus;

4. įrodoma neteisėta veikla arba nesąžiningas mokymo organizacijos pažymėjimo naudojimas ir

5. nėra atsakingo vadovo.

c) Nustačiusi bet kokią kitą neatitiktį taikytiniems Reglamento (ES) 2018/1139 ir šio reglamento reikalavimams, mokymo organizacijos procedūroms ir vadovams arba rengiamo mokymo tipui (-ams) ar pažymėjimui (-ams), kompetentinga institucija paskelbia, kad tai yra 2 lygio pažeidimas.

d) Kai pažeidimas nustatomas vykdant priežiūrą arba kitais būdais, kompetentinga institucija, nedarydama poveikio jokiems papildomiems Reglamente (ES) 2018/1139 ir šiame reglamente reikalaujamiems veiksmams, raštu praneša apie pažeidimą mokymo organizacijai ir paprašo imtis taisomųjų veiksmų, kad būtų pašalinta nustatyta neatitiktis.

1. Nustačiusi 1 lygio pažeidimus, kompetentinga institucija nedelsdama imasi reikiamų veiksmų veiklai uždrausti arba apriboti ir, jei būtina, imasi veiksmų pažymėjimui panaikinti arba, atsižvelgiant į pažeidimo mastą, jį visą ar jo dalį apriboti arba sustabdyti jo viso ar jo dalies galiojimą tol, kol mokymo organizacija sėkmingai įgyvendins taisomuosius veiksmus.

2. Nustačiusi 2 lygio pažeidimus, kompetentinga institucija:

i) mokymo organizacijai skiria taisomųjų veiksmų įgyvendinimo laikotarpį, nurodomą veiksmų plane, atitinkančiame pažeidimo pobūdį, ir

ii) įvertina mokymo organizacijos pasiūlytus taisomuosius veiksmus bei įgyvendinimo planą ir pritaria jiems, jei atlikus vertinimą nustatoma, kad jų pakanka neatitikčiai pašalinti.

3. Jei mokymo organizacija nepateikia priimtino taisomųjų veiksmų plano arba nesiima taisomųjų veiksmų per kompetentingos institucijos priimtą arba pratęstą laikotarpį, pažeidimas perkvalifikuojamas į 1 lygio pažeidimą ir imamasi d punkto 1 papunktyje nurodytų veiksmų.

e) Kompetentinga institucija registruoja visus pažeidimus, kuriuos yra konstatavusi, ir, jei būtina, vykdymo užtikrinimo priemones, kurias yra taikiusi, taip pat visus taisomuosius veiksmus ir su pažeidimais susijusių veiksmų pabaigos datą.

f) Tais atvejais, kai 1 ir 2 lygio pažeidimų paskelbti nereikalaujama, kompetentinga institucija gali pateikti pastabų.“;

16. II priedo 1 priedėlis pakeičiamas taip:

„*II priedo 1 priedėlis*

Licencijos forma

SKRYDŽIŲ VADOVO (MOKINIO) LICENCIJA

Pagal šį reglamentą išduota skrydžių vadovo (mokinio) licencija atitinka šias specifikacijas:

a) Turinys. Punkto numeris visada spausdinamas kartu su punkto antrašte. I–XI punktai yra nekeičiamieji, o XII–XIV – keičiamieji, kuriuos galima pateikti atskiroje arba atskiriamoje pagrindinės formos dalyje, kaip nurodyta toliau. Bet kokia atskira arba atskiriama dalis turi būti aiškiai atpažįstama kaip licencijos dalis.

1. Nekeičiamieji punktai:

I) licenciją išdavusi valstybė;

II) licencijos pavadinimas;

III) licencijos serijos numeris su licenciją išdavusios valstybės JT kodu, po kurio nurodoma „Skrydžių vadovo (mokinio) licencija“ ir kodas, kurį sudaro arabiškieji skaitmenys ir (arba) lotyniškosios raidės;

IV) turėtojo vardas ir pavardė (lotyniškaisiais rašmenimis, net jei nacionalinės (-ių) kalbos (-ų) rašmenys yra ne lotyniškieji);

IVa) gimimo data;

V) turėtojo adresas, jei jo reikalauja kompetentinga institucija;

VI) turėtojo pilietybė;

VII) turėtojo parašas;

VIII) kompetentinga institucija;

IX) galiojimo sertifikavimas ir leidimas naudotis suteikiamomis teisėmis, įskaitant pirmo jų suteikimo datas;

X) licenciją išdavusio pareigūno parašas ir išdavimo data;

XI) kompetentingos institucijos antspaudas arba spaudas.

2. Keičiamieji punktai:

XII) kvalifikacijos ir patvirtinimai su galiojimo datomis;

XIII) pastabos: kalbos mokėjimo patvirtinimai; ir

XIV) bet kokie kiti kompetentingos institucijos reikalaujami duomenys.

b) Prie licencijos pridedamas galiojantis sveikatos pažymėjimas, išskyrus atvejus, kai instruktoriaus ar vertintojo teisėmis naudojamasi kompleksinių treniruoklių aplinkoje.

c) Medžiaga. Siekiant užtikrinti, kad informacija nebūtų pakeista ar ištrinta arba kad tokius pakeitimus ar ištrynimo faktą būtų lengva nustatyti, naudojamas aukščiausios kokybės popierius ir (arba) kita tinkama medžiaga, įskaitant plastikines korteles. Kad informacija būtų įrašyta į formą arba iš jos ištrinta, turi būti gautas aiškus kompetentingos institucijos leidimas.

d) Kalba. Licencijos parengiamos anglų kalba ir, jei to reikalauja valstybės narės, nacionaline (-ėmis) kalba (-omis) bei kitomis kalbomis, jei tai būtina.

Kompetentingos institucijos pavadinimas ir logotipas (Anglų ir bet kokia (-ios) kita (-os) kalba (-os), kurią (-ias) nustato kompetentinga institucija)	Reikalavimai ([1])
EUROPEAN UNION (Tik anglų kalba)	ES nepriklausančios valstybės atveju žodžiai „European Union“ išbraukiami.
(STUDENT) AIR TRAFFIC CONTROLLER LICENCE/SKRYDŽIŲ VADOVO (MOKINIO) LICENCIJA (Anglų ir bet kokia (-ios) kita (-os) kalba (-os), kurią (-ias) nustato kompetentinga institucija) Issued in accordance with Commission Regulation (ES) 2015/340 This licence complies with the ICAO Standards Išduota pagal Komisijos reglamentą (ES) 2015/340 Ši licencija atitinka ICAO standartus (Anglų ir bet kokia (-ios) kita (-os) kalba (-os), kurią (-ias) nustato kompetentinga institucija) EASA 152 forma, 2 leidimas.	Kiekvienas puslapis yra vienos aštuntosios A4 formato puslapio dalies dydžio.

([1]) Reikalavimai:
puslapiai, kuriuose minimi skrydžių vadovo (mokinio) licencijos pildymo nurodymai, turėtų būti naudojami kompetentingos institucijos arba vertintojo, kuris turi specialų įgaliojimą pratęsti ar atnaujinti padalinio patvirtinimus. Informaciją apie pirmą kartą išduodamas kvalifikacijas, kvalifikacijų patvirtinimus, kalbos mokėjimo patvirtinimus, instruktoriaus ir vertintojo patvirtinimą visuomet įrašo kompetentinga institucija. Informaciją apie padalinio patvirtinimų pratęsimą ar atnaujinimą įrašo kompetentinga institucija arba įgaliotieji vertintojai.

I	**Licenciją išduodanti valstybė**	Reikalavimai:
II	**Licencijos pavadinimas**	
III	**Licencijos serijos numeris**	Licencijos serijos numeris visuomet prasideda licenciją išdavusios valstybės JT šalies kodu, po kurio įrašoma „Skrydžių vadovo (mokinio) licencija“.
IV	**Turėtojo vardas ir pavardė**	
IVa	**Gimimo data**	Turi būti naudojamas standartinis datos formatas, t. y. metai-mėnuo-diena (pvz., 2010-01-31)
XIV	**Gimimo vieta**	
V	**Turėtojo adresas, jei jo reikalauja kompetentinga institucija:** gatvė, miestas, regionas, pašto kodas	
VI	**Turėtojo pilietybė**	Nurodoma naudojant valstybės JT šalies kodą
VII	**Turėtojo parašas**	
VIII	**Kompetentinga institucija**	
X	**Licenciją išdavusio pareigūno parašas ir išdavimo data**	
XI	**Kompetentingos institucijos antspaudas arba spaudas**	

IX	**Teisių galiojimo laikotarpis** *Turėtojas turi teisę naudotis toliau nurodyta (-omis) kvalifikacija (-omis) ir kvalifikacijos patvirtinimu (-ais) suteikiamomis teisėmis, jei jie patvirtinti:*	Reikalavimai. Anglų ir bet kokia (-ios) kita (-os) kalba (-os), kurią (-ias) nustato kompetentinga institucija. Kvalifikacijos ir (arba) kvalifikacijos patvirtinimo pirmojo išdavimo data yra su ta kvalifikacija ir (arba) kvalifikacijos patvirtinimu susijusio mokymo sėkmingo užbaigimo data.

Kvalifikacija (-os)	*Pirmojo išdavimo data*

Kvalifikacijos patvirtinimas (-ai)	*Pirmojo išdavimo data*

XIIa. **Kvalifikacijos ir patvirtinimai su galiojimo pabaigos datomis**

Turėtojas turi teisę naudotis toliau nurodyta kvalifikacija (-omis) ir kvalifikacijos patvirtinimu (-ais) suteikiamomis teisėmis oro eismo paslaugų tarnyboje (-ose), su kuria (-iomis) susijęs jo dabartinis padalinio patvirtinimas (-ai), kaip nurodyta toliau, tik jei turėtojas turi galiojantį sveikatos pažymėjimą:

Padalinys (ICAO nuoroda) (*)	***Sektorius/darbo vieta*** (*)	***Kvalifikacijas/ patvirtinimas***	***Galiojimo pabaigos data*** (*)	***Institucijos parašas / antspaudas arba licencijos numeris ir vertintojo parašas***

(*) Netaikytina skrydžių vadovo mokinio licencijai.

XIIb	**Kiti patvirtinimai** *Turėtojas turi teisę naudotis toliau nurodyto (-ų) patvirtinimo (-ų) suteikiamomis teisėmis*	Reikalavimai: NETAIKOMA

OJTI, STDI ar vertintojo patvirtinimas	*Galiojimo pabaigos data*

XIII	**Pastabos** Kalbos mokėjimo patvirtinimas (-ai): (kalba (-os) / mokėjimo lygis / galiojimo pabaigos data)	Nurodomas kalbos mokėjimo patvirtinimas (-ai), lygis ir galiojimo pabaigos data. Čia nurodoma visa papildoma su licencijos išdavimu susijusi informacija.

Santrumpos

Skrydžių vadovo kvalifikacijos		Reikalavimai: NETAIKOMA
ADV	*Aerodrome Control Visual* (aerodromo vizualiojo skrydžių valdymo)	
ADC	*Aerodrome Control* (aerodromo skrydžių valdymo)	
APP	*Approach Control Procedural* (prieigos procedūrinio skrydžių valdymo)	
APS	*Approach Control Surveillance* (prieigos stebimojo skrydžių valdymo)	
ACP	*Area Control Procedural* (rajono procedūrinio skrydžių valdymo)	
ACS	*Area Control Surveillance* (rajono stebimojo skrydžių valdymo)	
Kvalifikacijų patvirtinimai		
SUR	*Aerodrome Control Surveillance* (aerodromo stebimojo skrydžių valdymo)	
PAR	*Precision Approach Radar* (tikslaus artėjimo radiolokacinio valdymo)	
SRA	*Surveillance Radar Approach* (prieigos apžvalgos radiolokacinio valdymo)	
OCN	*Oceanic Control* (jūrinio skrydžių valdymo)	
Licencijos patvirtinimai		
OJTI	*On-the-job training instructor* (mokymo darbo vietoje instruktorius)	
STDI	*Synthetic training device instructor* (kompleksinių treniruoklių instruktorius)	
Vertintojas	*Assessor* (vertintojas)“.	

III PRIEDAS

Reglamento (ES) 2015/340 III priedas (ATCO.OR dalis) iš dalies keičiamas taip:

1. ATCO.OR.A.001 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.A.001. Taikymo sritis**

Šiame priede pateikiamoje šioje dalyje nustatomi reikalavimai, taikomi skrydžių vadovų mokymo organizacijoms ir aviacijos medicinos centrams, kad jie galėtų gauti ir išlaikyti pažymėjimą pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 ir šį reglamentą.“;

2. ATCO.OR.B.001 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.B.001. Prašymas išduoti mokymo organizacijos pažymėjimą**

a) Prašymas išduoti mokymo organizacijos pažymėjimą pateikiamas kompetentingai institucijai laiku, kad kompetentinga institucija galėtų prašymą įvertinti. Prašymas pateikiamas šios institucijos nustatyta tvarka.

b) Prašymo išduoti pirminį pažymėjimą teikėjai kompetentingai institucijai pateikia įrodymų, kaip jie vykdys Reglamento (ES) 2018/1139 ir šio reglamento reikalavimus.

c) Prašyme išduoti mokymo organizacijos pažymėjimą pateikiama ši informacija:

1. prašymo teikėjo pavadinimas ir adresas;

2. veiklos vietos (-ų) adresas (-ai) (įskaitant, jei reikia, ATC tarnybų sąrašą), jei jis (jie) skiriasi nuo 1 punkte nurodyto prašymo teikėjo adreso;

3. šių asmenų vardai, pavardės ir kontaktinė informacija:

i) atsakingo vadovo;

ii) mokymo organizacijos vadovo, jei jo pareigas eina ne i papunktyje nurodytas asmuo;

iii) asmens (-ų), kurį (-iuos) mokymo organizacija yra paskyrusi kaip pagrindinį (-ius) ryšių su kompetentinga institucija asmenį (-is);

4. numatoma veiklos arba pakeitimo pradžios data;

5. ketinamo rengti mokymo tipų sąrašas ir bent vienas ketinamas rengti kiekvieno tipo mokymo kursas;

6. atitikties taikomiems reikalavimams deklaraciją pasirašo atsakingas vadovas; joje patvirtinama, kad mokymo organizacija visada laikysis tų reikalavimų;

7. valdymo sistemos procesai ir

8. prašymo data.“;

3. ATCO.OR.B.005 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.B.005. Atitikties užtikrinimo priemonės**

a) Organizacija gali taikyti bet kokias alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, kad užtikrintų atitiktį šiam reglamentui.

b) Jei organizacija nori taikyti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, prieš jas įgyvendindama ji kompetentingai institucijai pateikia išsamų aprašą. Į aprašą įtraukiami visi aktualūs vadovų ar procedūrų pakeitimai, taip pat paaiškinimas, kaip pasiekiama atitiktis šiam reglamentui.

Tas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones organizacija gali naudoti gavusi išankstinį kompetentingos institucijos patvirtinimą.“;

4. ATCO.OR.B.010 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdyti taikytini I priedo D skyriaus (ATCO dalies) reikalavimai, teisė rengti padalinio ir (arba) tęstinį mokymą suteikiama tik mokymo organizacijoms, kurios:

1) turi skrydžių valdymo paslaugos teikimo pažymėjimą arba

2) yra sudariusios konkretų susitarimą su ATC teikėju.“;

5. ATCO.OR.B.015 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.B.015. Mokymo organizacijoje atliekami pakeitimai**

a) Toliau nurodyti pakeitimai prieš juos įgyvendinant turi būti iš anksto patvirtinti, nebent apie tokius pakeitimus pranešta ir jie valdomi pagal kompetentingos institucijos patvirtintą procedūrą, kaip nustatyta ATCO.AR.E.010 dalies c punkte:

1. pakeitimas, turintis įtakos mokymo organizacijos pažymėjimo aprėpčiai arba patvirtinimo sąlygoms, arba

2. pakeitimas, turintis įtakos bet kuriam svarbiam mokymo organizacijos valdymo sistemų elementui.

b) Dėl bet kokio pakeitimo, kuriam pagal a punktą reikia išankstinio patvirtinimo, mokymo organizacija turi pateikti prašymą ir gauti kompetentingos institucijos išduotą patvirtinimą. Prašymas pateikiamas prieš įgyvendinant tokį pakeitimą, kad kompetentinga institucija galėtų nustatyti, ar tebesilaikoma šio reglamento, ir, jei reikia, iš dalies pakeisti mokymo organizacijos pažymėjimą ir prie jo pridėtas susijusias patvirtinimo sąlygas.

Mokymo organizacijos kompetentingai institucijai pateikia visus reikalingus dokumentus.

Pakeitimas įgyvendinamas tik gavus oficialų kompetentingos institucijos patvirtinimą pagal ATCO.AR.E.010 dalį.

Įgyvendindamos tokius pakeitimus mokymo organizacijos laikosi kompetentingos institucijos nurodytų taikytinų sąlygų.

c) Apie a punkte nurodytus elementų pakeitimus dėl nenumatytų aplinkybių nedelsiant pranešama kompetentingai institucijai siekiant gauti reikiamą patvirtinimą.

d) Nustojusios vykdyti veiklą, mokymo organizacijos apie tai praneša kompetentingai institucijai.“;

6. ATCO.OR.B.020 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.B.020. Nepertraukiamasis galiojimas**

a) Mokymo organizacijos pažymėjimas galioja, jei jo neatsisakyta arba jis nebuvo panaikintas ir jei mokymo organizacija tebeatitinka Reglamento (ES) 2018/1139 ir šio reglamento reikalavimus, atsižvelgiant į ATCO.OR.B.030 dalyje nurodytas su pažeidimais susijusių veiksmų įgyvendinimo nuostatas.

b) Jei pažymėjimas panaikinamas arba nutraukiama visa veikla, pažymėjimas nedelsiant grąžinamas kompetentingai institucijai.“;

7. ATCO.OR.B.030 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.B.030. Pažeidimai**

Gavusi pranešimą apie pažeidimus, kuriuos kompetentinga institucija paskelbė pagal ATCO.AR.E.015 dalį, mokymo organizacija:

a) nustato pagrindinę pažeidimo priežastį,

b) parengia kompetentingai institucijai priimtiną taisomųjų veiksmų planą ir

c) kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad taisomieji veiksmai įgyvendinti per ATCO.AR.E.015 dalyje nustatytą su ta institucija sutartą laikotarpį.“;

8. ATCO.OR.B.035 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.B.035. Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą**

Mokymo organizacija įgyvendina visas saugos priemones, kurių imtis kompetentinga institucija pagal ATCO.AR.A.025 dalies c ir d punktus įpareigojo dėl mokymo organizacijos veiklos.“;

9. ATCO.OR.B.040 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.B.040. Įvykių pranešimai**

a) Mokymo organizacijos, teikiančios mokymo darbo vietoje paslaugas, pagal savo valdymo sistemą sukuria ir reguliariai atnaujina pranešimų apie įvykius (įskaitant privalomus ir savanoriškus pranešimus) sistemą. Valstybėje narėje įsisteigusios mokymo organizacijos, teikiančios mokymo darbo vietoje paslaugas teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, užtikrina, kad sistema atitiktų Reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo įgyvendinimo aktų, taip pat Reglamento (ES) 2018/1139 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų reikalavimus.

b) Mokymo darbo vietoje paslaugas teikiančios mokymo organizacijos kompetentingai institucijai ir bet kuriai kitai organizacijai, kurią valstybė narė, kurioje mokymo organizacija teikia mokymo darbo vietoje paslaugas, reikalauja informuoti, praneša apie visus su sauga susijusius vykdomos mokymo veiklos nulemtus įvykius ar aplinkybes, keliančius pavojų (arba galinčius kelti pavojų, jei nebus imtasi taisomųjų veiksmų ar atsakomųjų priemonių) orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui, visų pirma apie visas avarijas ar pavojingus incidentus.

c) Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų taikymui, pagal b punktą pranešimai:

(1) pateikiami kuo greičiau, tačiau bet kuriuo atveju per 72 val. nuo to laiko, kai mokymo organizacija sužinojo apie įvykį ar aplinkybes, su kuriomis susijęs šis pranešimas, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių;

(2) pateikiami tokia forma ir būdu, kokius nustatė kompetentinga institucija;

(3) apima visą susijusią informaciją apie organizacijai žinomas aplinkybes.

d) Mokymo organizacijų, kurios nėra įsisteigusios valstybėje narėje ir kurios teikia mokymo darbo vietoje paslaugas teritorijoje, kuriai taikomos Sutartys, atveju pradiniai privalomi pranešimai:

(1) pateikiami tinkamai apsaugant pranešėjo ir pranešime nurodytų asmenų tapatybės konfidencialumą;

(2) pateikiami kuo greičiau, tačiau bet kuriuo atveju per 72 val. nuo to laiko, kai organizacija sužinojo apie įvykį, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių;

(3) pateikiami tokia forma ir būdu, kokius nustatė kompetentinga institucija;

(4) apima visą susijusią informaciją apie organizacijai žinomas aplinkybes.

e) Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo deleguotųjų bei įgyvendinimo aktų taikymui, prireikus parengiama tolesnių veiksmų ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie veiksmus, kurių organizacija ketina imtis, kad išvengtų panašių įvykių ateityje (ji parengiama, kai tik nustatomi šie veiksmai); tos tolesnių veiksmų ataskaitos:

1) siunčiamos atitinkamiems subjektams, kuriems pagal b ir c punktus išsiųstas pradinis pranešimas;

2) pateikiamos tokia forma ir būdu, kokius nustatė kompetentinga institucija;“;

10. ATCO.OR.C.010 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Mokymo organizacijos saugo su teorijos instruktoriais susijusius įrašus, kuriuose pateikiama informacija apie atitinkamą jų profesinę kvalifikaciją, be kita ko, apimanti įrodymus apie reikiamas žinias bei patirtį, mokymo metodų vertinimą ir dalykus, kurių mokyti jie turi teisę.“;

11. ATCO.OR.D.001 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) kvalifikacijų patvirtinimų dalykus, temas ir potemes pagal I priede (ATCO dalyje) išdėstytus reikalavimus;“;

12. ATCO.OR.E.001 dalis pakeičiama taip:

„**ATCO.OR.E.001. Aviacijos medicinos centrai**

Aviacijos medicinos centrai (AeMC) taiko Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 ([1]) (Orlaivių įgulos reglamento) VII priedo ORA.GEN ir ORA.AeMC skyrių nuostatas; šiose nuostatose:

a) visos nuorodos į 1 klasę turi būti pakeičiamos nuorodomis į 3 klasę ir

b) visos nuorodos į MED dalį turi būti pakeičiamos nuorodomis į ATCO.MED dalį.“;

([1]) 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 311, 2011 11 25, p. 1).

IV PRIEDAS

Reglamento (ES) 2015/340 IV priedas (ATCO.MED dalis) iš dalies keičiamas taip:

1. ATCO.MED.A.005 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) sveikatos pažymėjimo, kuris būtinas norint naudotis skrydžių vadovo arba skrydžių vadovo mokinio licencija suteikiamomis teisėmis, išdavimu, galiojimu, pratęsimu ir atnaujinimu; ir“;

2. ATCO.MED.A.020 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Be a punkte nustatytų reikalavimų, 3 klasės sveikatos pažymėjimo turėtojas nedelsdamas ir prieš pradėdamas naudotis turimos licencijos suteikiamomis teisėmis konsultuojasi su aviacijos medicinos specialistais šiais atvejais:

1. jam atlikta operacija arba invazinė procedūra;
2. pradėjo nuolat vartoti kokį nors vaistą;
3. patyrė sunkų sužalojimą, dėl kurio negali naudotis licencija suteikiamomis teisėmis;
4. susirgo sunkia liga, dėl kurios negali naudotis licencija suteikiamomis teisėmis;
5. sužino, kad laukiasi;
6. pateko į ligoninę arba medicinos kliniką;
7. jam pirmą kartą prireikia korekcinių lęšių.

Šiais atvejais AeMC arba AME vertina licencijos turėtojo arba skrydžių vadovo mokinio sveikatos būklės tinkamumą ir nusprendžia, ar jo sveikatos būklė tinkama, kad jis galėtų vėl naudotis savo teisėmis.“;

3. ATCO.MED.A.030 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Prašymų išduoti skrydžių vadovo arba skrydžių vadovo mokinio licenciją teikėjai ir tokių licencijų turėtojai privalo turėti 3 klasės sveikatos pažymėjimą, išskyrus atvejus, kai teisėmis naudojamasi kompleksinių treniruoklių aplinkoje.“